

Cinkarni

Ob 9. kongresu Zveze komunistov

V četrtek, 15. aprila se je pričel v Ljubljani 9. kongres ZKS. Delegati iz vse Slovenije so potrdili in verificirali tista stališča, ki so bila oblikovana v predkongresnih razpravah.

Ko govorimo o 9. kongresu, kot o kongresu kontinuitete, imamo v mislih predvsem nadaljevanje tiste politike, ki jo je pričel že prvi ustanovni kongres KPS leta 1937, ko so se komunisti približali najširšim masam delavskega razreda in v borbo za osvoboditev delavcev, vključili vse napredne sile. Iz takšne opredelitve je bila rojena osvobodilna fronta in pozneje SZDL. Borba za dejansko oblast delav-

skega razreda je dobivala od kongresa do kongresa nove razsežnosti s tem, ko se je s prvimi delavskimi sveti, z novo ustavo, z zakonom o združenem delu in vsemi drugimi dokumenti, vse bolj približevala neposrednemu proizvajalcu. Bitka za odločujočo vlogo delavcev danes poteka predvsem s tehnokratsko-birokratskimi silami, ko jim sistem samoupravno-organizirane socialistične demokracije odvzema njihov privilegiran položaj.

Če spremljamo avantgardno vlogo Zveze komunistov vidimo, da se z borbo za osvoboditev delavskega razreda vseskozi vleče kot rdeča nit, tudi borba za razvoj

gospodarstva, bratstva in enotnosti, humanizacije in proletarskega internacionalizma, ki se kaže predvsem v naši politiki, aktivne nevrščeni in v borbi za pravičnejše gospodarske odnose v svetu.

Poglobljanje samoupravne socialistične demokracije, bratstva in enotnosti, ter poglobljanje politike nevrščeni, so glavne smernice 9. kongresa in za njihovo uresničevanje, se boj komunistov še ne bo tako hitro končal. In ravno zato govorimo, da sta 9. kongres ZKS in 12. kongres ZKJ, kongresa kontinuitete.

Kljub nakopičenim ekonomskim težavam, pri nas in v svetu, kljub poslabšanim mednarodnim razmeram in raznim poskusom kontrarevolucije in fizične odsotnosti tov. Tita in Kardelja, zaupamo v življenjsko in revolucionarno silo ZK, da bo na 9. kongresu uspela ubraniti pridobitve delavskega razreda. 9. kongres ZKS bo jasno povedal, da si delavec ne pusti odvzeti pridobljenih pravic in da borba za razvoj samoupravnih odnosov še ni končana.

Komunisti v Cinkarni smo tudi v preteklosti ob vseh preizkušnjah izkazali svojo visoko zavest in pripadnost delavskemu razredu. Zato bodo usmeritve 9. kongresa za nas še posebna spodbuda in napotilo, da bomo še bolj angažirano delovali znotraj našega kolektiva v duhu obvez, ki nam jih nalaga program naše Zveze komunistov. Aktivni pa bomo tudi v vseh drugih okoljih, kjer živimo in delujemo. S slavnostne seje so komunisti poslali naslednjo brzojavko:

Delegatom 9. kongresa ZKS Slovenije, Ljubljana Cankarjev dom

Komunisti Cinkarne Celje, zbrani na slavnostni seji, pošiljamo vsem delegatom in gostom 9. kongresa ZK Slovenije tovariške pozdrave.

V predkongresni aktivnosti smo temeljito proučili pomembne kongresne dokumente in v razpravi prispevali k čimbolj plodnemu in konkretnemu delu naših delegatov na tem kongresu.

Čvrsto smo odločeni, da bomo dosledno izpolnjevali skupne naloge in dogovore, ter se uprli vsemu tistemu, kar zavira naš napredek in humanizacijo naših odnosov, ter se bojevali za razvoj naše samoupravne, socialistične družbe.

Kongresu želimo plodno in uspešno delo, mi pa se obvezujemo, da bomo sprejete naloge uresničili tudi v praksi. Člani vseh OOK v Cinkarni, 15. 4. 82.

Ulivanje cinkovih blokov

Pakiranje Hygromula

Ob 1. maju - prazniku dela - čestitamo vsem delovnim ljudem

Nov cinkarniški dimnik

Pred začetkom izgradnje novega obrata za proizvodnjo žveplene kisline (»S« kisline) je bilo zahtevano, da moramo zgraditi za dovod dimnih plinov, 100 metrov visok dimnik. Prvotno je bilo zamišljeno, da bi zadostovala znatno nižja višina dimnika (okoli 40 m), vendar so prevladale zahteve varstvenikov okolja za čim manjšim onesnaževanjem zraka v celjski kotlini. S sedaj zgrajenim dimnikom (100 m) bodo dimni plini prebili inverzijsko plast nad Celjem v zimskem času (plast megle, ki leži v kotlini, medtem, ko je nad to plastjo sončno vreme) in tako ne bodo onesnaževali celjskega zraka. Poudariti velja tudi, da je tehnološki postopek pridobivanja žveplene kisline z dvojno katalizo tako izpopolnjen, da se izpuščajo le malenkostne količine SO_2 v zrak. Razen dimnih plinov iz novega obrata bodo priključili na dimnik tudi dimne pline iz ferosulfatne linije KKČ.

ki bo še nadalje obratovala zaradi uničevanja ferosulfata, ki nastaja pri proizvodnji titanovega dioksida. Z uničevanjem ferosulfata varujemo okolje (ni potrebno posebno odlagališče) in ponovno pridobivamo žvepleno kislino.

Če bomo ugotovili, da je rentabilno predelati piritno linijo KKČ na dvojno katalizo, predvidevamo, da bomo tudi te dimne pline, ki bodo imeli zelo nizko vsebnost SO_2 , spuščali skozi stometrski dimnik. Seveda pa moramo poprej dobiti soglasje občinske skupščine in samoupravne interesne skupnosti (SIS) za varstvo zraka. Po sedaj veljavnih sklepih bi morali namreč piritno linijo KKČ ustaviti ob začetku rednega obratovanja nove »S« kisline.

Dela na dimniku so zaključena. Kmalu bo gotov tudi priključek iz ferosulfatne linije in tedaj se bo prvič pokadilo iz novega cinkarniškega dimnika.

Potek ekološke sanacije

V drugi polovici 1978. leta je preko 200 temeljnih organizacij združenega dela v občini Celje (iz mesta in širše okolice) podpisalo družbeni dogovor o varstvu okolja za obdobje 1976 - 1980. V njem je bil največji poudarek dan ekološki sanaciji obratov TiO_2 in žveplene kisline v Cinkarni, čeprav so bile zajete v sanacijo tudi druge delovne organizacije (n. pr. EMO Celje, Železarna Štore, Opekarna Ljubečna in drugi). Zaradi obsežnosti in številčnosti za Cinkarno predvidenih nalog, pa tudi zaradi stalnega pomanjkanja finančnih sredstev in kratkega časovnega roka, niso bile vse naloge v celoti in pravočasno dokončane.

V lanskem letu so se pri občinskih službah in družbenopolitičnih organizacijah na nivoju občine začele priprave na nov družbeni dogovor o varstvu okolja v občini Celje za obdobje 1981 - 85. Ta dogovor so sprejeli zbori skupščine občine Celje, 16. februarja letos. V njem so zajete vse še neuresničene naloge iz prejšnjega obdobja in nove, ki so nastale pri uresničevanju prejšnjih. V novem družbenem dogovoru ni več glavni poudarek na ekološki sanaciji Cinkarne, ampak je dan poudarek tudi na drugih močnih onesnaževalcih okolja v občini Celje.

Ob sprejemanju družbenega dogovora leta 1978 je skupščina občine Celje sprejela sklep, po katerem morajo biti delegati najmanj dvakrat letno seznanjeni s potekom ekološke sanacije. V Cinkarni se tega sklepa držimo in redno pošiljamo poročila. Tako smo konec

februarja pripravili poročilo, ki zajema obdobje od septembra 1981 do februarja 1982. Poročilo obravnava naloge, ki so bile dogovorjene z družbenim dogovorom o varstvu okolja za obdobje 1976 - 1980.

Naloge iz varstva okolja niso bile izvršene v prvotno določenih rokih iz več vzrokov. Kot najvažnejši vzrok navajamo težave z uvozom določene opreme (predvsem regulacijske) in težavno pridobivanje potrebnih finančnih sredstev, predvsem tujega partnerja VEB KLF Berlin, saj je zadnji delež svoje udeležbe vplačal šele novembra 1981. Program financiranja ekološke sanacije Cinkarne je prvotno predvidel stroške v višini 151 milijonov dinarjev, se je pa do danes povzpel že na 203 milijone dinar-

Obisk iz Beograda

V začetku aprila je našo delovno organizacijo obiskal predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije, kemijske in nekovinske industrije, Predrag Jovanović, ki so ga spremljali predstavniki republiškega, medobčinskega in občinskega sindikata. Razgovora so se poleg predstavnikov družbenopolitičnih organizacij naše delovne organizacije udeležili tudi člani kolegijskega poslovodnega organa.

Predsednik KPO Maks Bastl je gostom predstavil našo delovno organizacijo, jih seznanil z uspešnimi poslovnimi rezultati, ki smo jih dosegli v lanskem letu, obrazložil pa jim je tudi problema-

jev zaradi podražitev in dopolnitev naloga. Do februarja 1982 smo od tega zneska porabili že 147 milijonov, ostane pa bo porabljen še v letošnjem letu. Največ sredstev - 163 milijonov - bo porabljeno za ekološko sanacijo Titanovega dioksida, toz Metalurgija bo porabila nekaj več kot 12 milijonov dinarjev, toz Transport in skladišča 11 milijonov din (za odlagališče trdih odpadkov), toz Grafika 9 milijonov, toz Kemija Celje 5 milijonov dinarjev in delovna skupnost skupnih služb za nabavo opreme za kontrolo zraka in vode, skoraj 3 milijone dinarjev.

Vse naloge, ki so bile predvidene z družbenim dogovorom ali pa pozneje še dopolnjene kot dodatni program Cinkarne, so ali že zaključene, ali pa so v teku. Zaključeni sta nalogi v tozdu Grafika (sanacija odpadnih voda in absorpcija hlapov). V tozdu Titanov dioksid je zaključena izgradnja elektro-filtra, čiščenje filtrata v nevtralizaciji, nevtralizacija odplak, plinifikacija in notranja kanalizacija. V tozdu Metalurgija je bil postavljen 100-metrski dimnik in akumulacijski bazen za odpadne kisle vode pred nevtraliziranjem. Zaključeni sta tudi nalogi v tozdu Kemija Celje - čistilna naprava za modri baker in luženje baritnega blata. Prav tako je zaključena naloga v tozdu Transport in skladišča, kjer je zgrajeno odlagališče trdih odpadkov. V tozdu Energetika pa je zaključena plinifikacija po predvidenem programu.

Kakšni so rezultati dosedanjih vlaganj tako velikih sredstev v varstvo okolja? Lahko rečemo, da smo uspeli zmanjšati onesnaževanje ozračja na dovoljeno stopnjo, tudi naše odpadne vode so mnogo čistejše kot pred sanacijo. Še vedno pa lahko pride do onesnaževanja zraka in vode zaradi malomarnosti pri delu ali okvar na napravah. Naš cilj mora biti čist zrak in čiste vode, za kar se bomo morali še naprej truditi, pa tudi še vedno vlagati določena sredstva v izboljševanje.

Miloš RANT

pravo težkih pogojev dela.

Ko je govoril o cenah, je dejal, da prevladuje mnenje, da bi se združeno delo lažje dogovarjalo o cenah, če ne bi bilo toliko tako imenovanih forumskih posegov. Opozoril pa je tudi na to, da bi bilo treba delavce objektivno seznaniti, kaj pomeni povečanje cen za delovno organizacijo in kaj za širšo skupnost.

Z.Š.

Predsednik ZSJ kemijske in nekovinske industrije, Predrag Jovanović

Seja občinskega komiteja ZKS v Cinkarni

Nova organiziranost naše delovne organizacije se vedno bolj potrjuje tudi v praksi, čeprav na tem področju še niso razrešena vsa vprašanja. Zatika se še na področju racionalne, učinkovite ter celovite poslovne informatike, ki je sedaj v strokovni obdelavi. Očitno pa je, da smo praktično na vseh področjih dosegli pozitivne premike ter poenotili delovanje tozdov in posameznih služb v delovni skupnosti skupnih služb.

Posamezni odmiki, ki so vseskozi spremljali uvajanje nove organiziranosti v praksi, so dobili svoj odraz tudi na drugi razširjeni seji občinskega komiteja ZKS Celja, ki je bila v ponedeljek, 5. aprila 1982 v Cinkarni.

Uvodoma je sekretar komiteja občinske konference nedvoumno opozoril na problematiko, ki se nanaša na ravnanje tozda Veflon v odnosu na ostale tozde in dejavnosti v sklopu delovne organizacije ter poudaril, da je potrebno doseči čim hitrejšo razrešitev obstoječega stanja.

Po razpravi, v kateri so sodelovali sekretarji osnovnih organizacij ZK, člani KPO, člani občinskega komiteja ZKS ter družbeni pravobranilec samoupravljanja v Celju, so bili sprejeti sklepi, katerih uresničitve že poteka.

Ker sklepi tako ali drugače zadevajo vse delavce, družbenopolitične organizacije in samoupravne organe v Cinkarni, jih v celoti objavljamo:

Komite OK ZKS Celje je na svoji 2. redni seji, 5. aprila 1982, obravnaval predlog predsedstva konference OO ZK in KPO Cinkarne Celje o uvedbi družbenega varstva v TOZD Veflon Celje ter sprejel naslednje

S K L E P E

1. Občinski komite ZK Celje podpira prizadevanja tistih osnovnih organizacij ZK, kolegijsko poslovnega organa in samoupravnih organov v Cinkarni Celje, ki si prizadevajo za dosledno realizacijo programa ekonomske in

ekološke sanacije Cinkarne Celje, še posebej tistega dela, ki govori o integriteti združenega dela oziroma konsolidaciji delovne organizacije, podkrepljene z ustreznimi kadrovsko politiko.

2. Občinski komite ZK Celje ocenjuje, da niso bili opravljeni vsi politični in samoupravno strokovni ukrepi znotraj Cinkarne Celje in celovito prikazana vsa dejstva, na podlagi katerih bi lahko ocenili dosledno uresničevanje samoupravnega sporazuma o združevanju v delovno organizacijo in oceno odgovornosti individualnega poslovnega organa, družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov, zaradi česar komite v tem trenutku ne podpira pričetek postopka za izrek ukrepa družbenega varstva v TOZD Veflon.

3. Občinski komite sprejema pobudo družbenega pravobranilca samoupravljanja, da prične z oceno zakonitih pogojev za izrek ukrepov družbenega varstva in da to opravi v roku štirinajst dni. Občinski komite bo po potrebi, na zahtevo družbenega pravobranilca samoupravljanja, zadolžil posamezne komuniste za pomoč pri ocenjevanju.

Ogroženost slovenskih rek

RTV Ljubljana je k oddaji o onesnaženosti slovenskih rek, ki je bila na sporedu 10. marca v dopoldanskem času na valu 202, povabila k sodelovanju tudi našo delovno organizacijo.

K oddaji so bili vabljeni predstavniki:

- Ribiške zveze Slovenije
- Sodni izvedenec za ribištvo
- Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora
- Papirnica Vevče
- Cinkarna Celje.

Predstavniki Papirnice Vevče se pogovora niso udeležili. Oddaja naj bi dala odgovor na vprašanje »zakaj se kvaliteta vodotokov ni izboljšala v zadnjih letih, kljub planom ki so bili sprejeti in

4. Ko bo podana ocena družbenega pravobranilca samoupravljanja v Celju, se na podlagi njegovega stališča in pobude KPO skliče zbor vseh komunistov v Cinkarni Celje z nalogo, da se sprejme odnos do temeljnega dokumenta, kate-rega bo pripravil družbeni pravobranilec samoupravljanja in opredelila individualno in kolektivno odgovornost za nastale razmere. Sklep zbora je obvezen za vse komuniste v Cinkarni Celje in za vse osnovne organizacije. Kolikor osnovna organizacija tozda Veflon ne bo spoštovala sklepe zbora komunistov, bo komite predlagal občinski konferenci ZKS Celje razpustitev te osnovne organizacije ZK.

5. Občinski komite Celje bo dal pobudo ostalim vodstvom družbenopolitičnih organizacij - sindikatu, mladini, da se podobne razprave okoli teh stališč opravijo tudi v ostalih osnovnih organizacijah.

6. Občinski komite zadoljuje predsednika KPO Cinkarne Celje, da na podlagi stališč družbenopolitičnih organizacij, da pobudo za sklic centralnega delavskega sveta, ki naj ponovno opredeli odgovornost samoupravnih organov in individualnega poslovnega organa v tozd Veflon, kolikor ta obstaja, s predlogom ukrepov, ki jih naj izvede tozd. Kolikor ne pride do sporazuma in do realizacije sklepov sprejetih na vseh, prej citiranih organih, bo komite ponovno obravnaval predlog za izrek ukrepa družbenega varstva in v primerih nespoštovanja in kolikor bodo obstajali zakoniti pogoji, podprl izrek ukrepa družbenega varstva v tozd Veflon Celje.

7. Kolegijsko poslovodni organ Cinkarne Celje prične postopek za usklajevanje dela članov KPO v skladu z zakonom o združenem delu.

Sekretar
Aleš ILC

kljub izgradnji velikega števila čistilnih naprav«. Po zakonu o vodah, je kvaliteta (čistost) slovenskih rek opredeljena s štirimi kakovostnimi stopnjami in sicer tako, da pomeni I. stopnja najčistejše vode, IV, pa zelo umazane. V Sloveniji je v IV. kategoriji še veliko rek (Mura, Reka, Dravinja, Kamniška Bistrica, Mirna, pritoki Save itd).

V 1981. letu je bilo v Sloveniji zabeleženih 67 poginov rib, kar je rekordno število poginov v zadnjih dvajsetih letih. Ta visoka številka ne pomeni, da se je kakovost slovenskih rek v 1981. letu toliko poslabšala, saj je bil vodostaj naših vodotokov v 1981. letu pogosto zelo nizek. Ribiči skrbijo za življenje v

rekah - vsako leto vložijo vanje večje število mladice ter o vsakem opaženem poginu obvestijo pristojne organe. Lansko leto sta bila opažena dva večja pogina rib v Vipavi in Ljubljani. Za oba primera je uveden preidkovalni postopek, v katerem bodo ugotovili povzročitelja pomora rib.

1977 je začel veljati kazenski zakon, ki predvideva kazensko odgovornost tudi za tistega, ki povzroči škodo iz malomarnosti, prej pa je bil kaznovan le, če je škodo povzročil naklepno.

Tudi naša delovna organizacija je pred dvema letoma povzročila pogin rib zaradi odplavljanja piritnih ogorkov iz deponije trdnih odpadkov. Škode je bilo za 15.000.000 din. Kazenski postopek še teče, vendar je naša delovna organizacija sklenila z Ribiško družino Laško poravnavo v višini 1.800.000 din in z Ribiško družino Celje v višini 750.000 din.

Ta strošek gre direktno iz dohodka. Poleg teh dveh izvensodnih poravnav pa je v teku pravdni postopek za plačilo odškodnine v znesku 4.853.916.000 din, ki ga je vložila zoper nas Ribiška družina Radeče iz istega škodnega dogodka.

DO Cinkarna je v zadnjih letih v sanacijo voda vložila 110 milijonov din. Naši naporji imajo osnovo v sanacijskem programu za vode, ki je bil sprejet 1976. leta. Čistilne naprave, ki so bile zgrajene, obratujejo dobro in sedaj smo v obdobju, ko lahko začnemo preventivno delovati na področju varstva okolja. Tako nameravamo zgraditi alarmni sistem, ki bo omogočil takojšnje ukrepanje v primeru okvar v proizvodnih obratih ali čistilnih napravah. S hitrim ukrepanjem lahko tudi v primeru strojelomov preprečimo kvarni vpliv na reko Hudinjo.

V Sloveniji je veliko čistilnih naprav, ki slabo delujejo, ali pa sploh ne obratujejo. Vzroki za takšno stanje so prav različni:

- obratovalni stroški čistilnih naprav so visoki in ponavadi niso zajeti v proizvodnih stroških

- čistilne naprave so pogosto premajhne

- tehnologija čiščenja je prevzeta po literaturi, namesto na osnovi poskusov

- vzdrževanje čistilnih naprav je slabo
- vodenje čistilnih naprav ne opravlja dovolj strokoven kader

- pomanjkanje merilne opreme za kontrolo delovanja čistilnih naprav

Industrija se zaveda škodljivega vpliva, ki ga s proizvodnjo povzroča v okolju, vendar zastarela proizvodnja, pomanjkanje deviz, težave s pridobitvijo uvoznih dovoljenj za merilno tehniko

Zakaj tako?

Zazrla sem se skozi okno. Skupina ljudi ob dveh drevesih me je sprva razveselila. Mislila sem: sedaj ju bodo lepo obsekali, uredili, da bosta lahko zeleneli... Toda ne, na tleh sta motorna žaga in motika. Kaj to pomeni? Usoda edinih dreves, ki sta mi vsaj poleti pomenili veliko spremembo med sivim tovarniškim okoljem, in na kateri je kdaj pa kdaj priletel celo kak ptiček, ter s svojo melodijo skoraj zmotil tovarniški ritem, je bila zapečatenata. Neusmiljeno je zabrnela motorna žaga; tres, drevesa ni bilo več. Nisem mogla gledati tega početja, saj se mi je zdelo kruto in reči moram, nesmiselno.

Zakaj tako?

Že nekaj časa posvečamo delovnemu okolju precejšnjo pozornost, saj lepše okolje pomeni tudi boljše rezultate pri delu, delavec pa se bolje počuti. Vedno se tega ne da urediti, zato je toliko bolj nerazumljivo uničevati vsaj tisto, kar je kolikor toliko urejeno. V Cinkarni se ne da povsod izboljšati razmer, posebno še, ker je prostorsko zelo razvlečena. Hrup, včasih smrad pogosto ovirata delavce pri delu. O zračenju skoraj ne moremo govoriti, pogosto ko odpremo okno, ga tudi takoj zapremo, ker je zunaj še slabše kot znotraj. Prav zato se ob takem dejanju, ki se je zgodilo 15.

ter visoke carinske dajatve onemogočajo intenzivnejše uresničevanje določb zakonov s področja varstva okolja.

Oddaja na RTV Ljubljana je prvič pokazala Cinkarno v luči, ki je pravzaprav nismo vajeni.

Imeli smo možnost povedati širši slovenski javnosti, da smo v teh letih naredili veliko, seveda z ogromnimi finančnimi sredstvi. Breda Kosi

Brigadirji so odstranili smeti, čez nekaj dni pa so odšla na »odpad« tudi drevesa.

aprila sprašujem: ali je res najbolj primeren prostor za parkiranje težkih kamionov in avtocihern prav pred okni pisarniških prostorov? Ne samo, da zastirajo pogled, jemljejo svobodo in povzročajo hrup, zelo težko je tudi prezračiti prostor, ki se je napolnil z izpušnimi plini. Še najhuje je pozimi, ko motorje avtocihern dolgo »ogrevajo« preden odpeljejo.

Mogoče je res prostorska stiska, predvsem za parkiranje, vendar se mi zdi odločitev v zvezi s prostorom med obratom Litopon in poslopjem, ker so locirani služba za AOP, služba organizacije poslovanja in izobraževalni center, nesprejemljiva.

Marija Pečnik

Prvi uspehi pri zamenjavi uvoženih surovin z domačimi

V proizvodnjo tiskarskih barv vstopa široka paleta surovin. Vsi materiali so po svojih karakteristikah specifični za to vrsto proizvodnje, zato smo bili na začetku vezani samo na uvoz. Naša prizadevanja, da osvojimo surovine, ki jih je možno dobiti na domačem tržišču in le-te vključimo v tiskarske barve, a da s tem ne poslabšamo kvalitete končnih produktov, so se pokazale kot uspešna.

Vse bele barve izdelujemo iz domačega titanovega dioksida. Za oljne tiskarske barve je proizvodnja iz domačega pigmenta stekla brez večjih problemov. Pri proizvo-

dnji belih flexo in baktotiskarskih barv pa so se pojavile težave zaradi manjše beline končnega produkta in zaradi večje abrazivnosti domačega pigmenta. Posledica abrazivnosti je večja obraba stroja za dispergiranje v proizvodnji in možnost poškodbe valjev v baktotisku. Da omenjene težave odpravimo v čimvečji meri, po predlogu proizvodnje titanovega dioksida, jemljemo v predelavo pigment iz tiste šarže (lota), ki je po njihovi analizi najbolj primerna. Letno porabimo okoli 60 t domačega titanovega dioksida.

Sušila za tiskarske barve so od domačega proizvajalca ARBO Podgrad. Njihovi pro-

dukti so za nas postali zanimivi, ko so pričeli s proizvodnjo oleatov. Letne potrebe so 5200 kg.

Beljeno laneno olje iz uvoza smo delno nadomestili z oljem zemeljskega oreščka, ki ga kupujemo od HELIOS-a Domžale, letno 20t. Uvoženo vretensko olje smo v celoti zamenjali z domačim. Letna potreba za proizvodnjo barv je 1000 kg. Za proizvodnjo veziv pa bo potrebno letno 15 t tega olja. Dibutilftalat, ki ga letno porabimo 14 t nam dobavlja IPLAS Koper.

INA Kutina je dala na tržišče nov program saj, ki so površinsko obdelane in se ne uporabljajo samo kot polnilo, ampak so

primerne tudi za proizvodnjo tiskarskih barv. Prvi testi so pokazali, da so te saje primerne za določene vrste črnih barv.

Vse kaže, da bomo tudi za proizvodnjo veziv uporabljali domače bitumne, določena mineralna olja in nekatere alkidne smole.

Vse surovine iz domačega tržišča za proizvodnjo tiskarskih barv predstavljajo večjo tehnološko samostojnost in finančni prihranek deviznih sredstev. Vsa prizadevanja v tej smeri so v skladu z našimi interesi, da se uvoz repromateriala zmanjša.

Vera Golner

Likvidnost v mesecu marcu

V mesecu marcu smo se soočali še s povečanim poslabšanjem likvidnosti delovne organizacije kot v preteklem mesecu. Na takšno stanje je vplivala predvsem nižja realizacija gotovih proizvodov, kot posledica določene marketinške strategije, pa tudi zmanjšan devizni priliv v tem obdobju.

Ob primerjavi stanja sredstev po posameznih obdobjih dobimo naslednji prikaz:

	31/1-82	28/2-82	31/3-82
žiro račun	26.208	44.690	24.279
rezervni sklad	39.727	69.851	61.988
s tem, da so sredstva rezervnega sklada že uporabljena za zagotovitev likvidnosti delovne organizacije v naslednji višini:	20.200	66.600	60.400

V sredstva žiro računa so konec marca zajeta poleg že prikazanih sredstev rezervnega sklada 60.400 še rezervirana

sredstva za ekologijo 38.435 in investicijska sredstva iz ostanka dohodka ter pospešena in minimalna amortizacija 238.693 tako, da koristimo namenska sredstva v višini 337.528 za kratkoročno pokrivanje tekočih potreb.

Ob tem pripominjamo, da je bil ob koncu meseca marca vključen v skupni saldo sredstev tudi likvidnostni premoštitveni kredit v višini 50 milijonov, katerega nam je odobrila Ljubljanska banka Celje za odkup deviz od prebivalstva. Te devize v višini 2,6 milijonov DM smo uporabili za pokritje deviznih garancij, zapadlih pri Jugobanki, Ljubljana.

Na likvidnostni položaj, predvsem pa na stanje žiro računov, vplivajo tudi kratkoročni krediti, katere PFS tekoče najema po predpisih kreditnomonetarne politike pri naši poslovni banki.

Podajamo pregled oziroma stanje teh kratkoročnih kreditov na dan:

	31/1-82	28/2-82	31/3-82
- krediti za izvoz	133.123	171.486	177.694
- krediti za stimulacijo	1.300	4.300	4.300
- uvozni krediti	57.983	7.256	52.462
Skupaj:	192.406	183.042	234.456

Iz tega prikaza je razviden močan porast predvsem izvoznih kreditov v mesecu februarju in marcu na račun povečanega izvoza v tem obdobju, prav tako pa tudi novo najetje uvoznega kredita v marcu za cink iz Zambije.

Po posameznih temeljnih organizacijah je bil ob zaključku meseca marca likvidnostni položaj dokaj neugoden v tozdu Kemija Celje s primanjkljajem likvidnih sredstev za 7.009 milijonov, v tozdu Kemija Mozirje za 7.709 milijonov, v tozdu Vzdrževanje za 11.431 milijonov, v tozdu Energetika za 5.860 milijonov in v tozdu TiO₂ za 51.124 milijonov din.

Nastale primanjkljaje pri navedenih temeljnih organizacijah smo interno pokrivali s kratkoročnim kreditiranjem pozitivnih temeljnih organizacij.

Tako kot v preteklem obdobju ugotavljamo tudi konec meseca marca poslabšanje likvidnostnega položaja nasploh, tako v organizacijah združenega dela, kakor tudi v poslovnih bankah. Pri tem ne smemo prezreti dejstva, da so nekatere poslovne banke v tem trenutku blokirane za vse dinarske izdatke.

Takšna zaostritev finančnega položaja narekuje stalno bdenje nad uporabo tekočih finančnih sredstev ter smotrno nabavo reprodukcijskega materiala.

Aleksander Rojnik

dopisujte v svoj časopis

Kako je obremenjen osebni dohodek

Nastopilo je novo leto z novimi željami vendar še nedokončanimi investicijami na področju splošne in skupne porabe. Za zadovoljevanje teh potreb je glavni vir dohodkov osebni dohodek, ki je obremenjen po dveh načinih in sicer:

1) z obveznostmi iz osebnega dohodka, ki se odtegujejo delavcu neposredno pri izplačilu akontacije osebnega dohodka

2) z obveznostmi na bruto osebne dohodke za katere je osnova obračunani bruto osebni dohodek (t.j. neto osebni dohodek delavca z vključenimi prispevki pod tč. 1) vendar se prispevki plačujejo iz dohodka tozda ali iz čistega dohodka tozda.

Vsi prispevki, za katere osnova so bruto osebni dohodki, se plačujejo deloma samoupravnim interesnim skupnostim na območju občine, kjer je sedež delovne organizacije, v kateri je delavec zaposlen, deloma pa SIS v občinah, kjer ima stalno bivališče delavec oz. njegova ožja družina.

Za primerjavo nominalnih vrednosti, ki so služile za osnovo obveznostim in naslova osebnih dohodkov na sedežu občine Celje, vam posredujemo podatke, da so znašali v letu 1981 obračunani in izplačani bruto osebni dohodki din 420.000.000.-. Za SIS v občini Celje je odpadlo okoli 57% osnove, za ostale občine v Sloveniji oz. Jugoslaviji pa 43 odstotkov osnove.

Konec leta 1981 so bile od SIS družbenih dejavnosti občine Celje posredovane organom upravljanja nove stopnje prispevkov in davkov iz osebnih dohodkov pod naslovom »Bilanca skupne porabe v letu 1982«.

Na podlagi razprav in dogovarjanj, ki so bile organizirane za usklajevanje stopenj prispevkov, veljajo sedaj za občino Celje naslednje prispevne stopnje:

Kako vpliva različnost prispevnih stopenj iz OD na neto osebni dohodek delavca, lahko vidimo iz primera dveh delavcev z enakim bruto OD vendar iz različnih občin:

I. Delavec NN iz obč. Celje		
Bruto OD	18.000,-	100 %
Prisp. iz OD	5.137,-	28,54 %
Neto OD	12.863,-	71,46 %

	I. občina Celje		II. občina Skopje	
Neto OD	12.863,-	71,46%	14.132,-	78,50%
Prispevki iz OD delavca	5.137,-	28,54%	3.868,-	21,49%
Skupaj bto OD	18.000,-	100,00%	18.000,-	100,00%
Prispev. iz dohodka TOZD	2.799,-	15,55%	2.799,-	15,55%
Prisp. iz čist. doh. TOZD	1.360,-	7,557%	1.360,-	7,557%
Skupaj OD s prispevki	22.159,-		22.159,-	
Faktor vseh prisp. na neto	1,723		1,568	

Pri beneficiranem delu s priznano dobo 12 za 8 mes. bi bil prispevek	I. občina Celje	II. občina Skopje
	1.890	10,5 %
	1.890	10,5 %

V navedenih primerih smo poskušali prikazati vpliv različnih prispevnih stopenj glede na stalno bivališče delavca in tudi obveznosti, ki jih je potrebno odvesti pri izplačilu osebnih dohodkov. V tem sestavku ne objavljamo obveznosti

II. Delavec NN iz Skopja
 Bruto OD 18.000,- 100 %
 Prisp. iz OD 3.868,- 21,49 %
 Neto OD 14.132,- 78,51 %
 Prispevki, ki se plačujejo iz dohodka in čistega dohodka tozda so v obeh primerih enaki, razen, če bi bilo katero delo priznано kot beneficirano, ko zaradi tega nastopijo dodatne obremenitve. V zneskih bi bile obveznosti iz naslova osebnih dohodkov naslednje:

	I. občina Celje		II. občina Skopje	
Neto OD	12.863,-	71,46%	14.132,-	78,50%
Prispevki iz OD delavca	5.137,-	28,54%	3.868,-	21,49%
Skupaj bto OD	18.000,-	100,00%	18.000,-	100,00%
Prispev. iz dohodka TOZD	2.799,-	15,55%	2.799,-	15,55%
Prisp. iz čist. doh. TOZD	1.360,-	7,557%	1.360,-	7,557%
Skupaj OD s prispevki	22.159,-		22.159,-	
Faktor vseh prisp. na neto	1,723		1,568	

iz neto OD delavca posebej, na podlagi sprejetih obveznosti za posojila, članarine, samoprispevke ipd. Ker pa te obveznosti tudi v veliki meri vplivajo na neto OD bomo podatke o tem posredovali v drugih sestavkih.

Marija Bernjak

Poslovanje v mesecu marcu

V teh dneh se je začelo delo na projektni nalogi Izpopolnitev upravljalnega informacijskega sistema, katerega rezultat naj bi bil predlog vrste in vsebine informacij po posameznih upravljalnih ravneh. Ne glede na zgoraj navedeni projekt smo se lotili izdelave mesečnih poročil o poslovanju kot dela sistema rednega informiranja, kajti potrebe po tovrstnih informacijah obstajajo že danes, medtem ko se bodo v okviru navedene projektne naloge ta obstoječa poročila izpopolnila.

Vse temeljne organizacije razen Titanovega dioksida (remont peči, okvara mlina) imajo večji fizični obseg proizvodnje kot v mesecu januarju, in februarju, čeprav nobena temeljna organizacija razen Veflona ni izpolnila plana. Plan prodaje ni bil izvršen; izjema je toz Veflon.

V tozdu Kemija Celje, Grafika, Ke-

mija Mozirje in Titanov dioksid imajo manjšo realizacijo kot v mesecu februarju, zaradi nedoseganja fizičnega obsega prodaje ter planiranih cen.

Planirani izvoz sta presegle samo temeljni organizaciji Metalurgija in Titanov dioksid, toda tudi ti dve imata nižji izvoz na konvertibilni trg od planiranega. V Kemiji Celje in Veflonu je izpad izvoza popoln, medtem ko znaša v Grafiki le 2,55 % od planiranega.

Planirani uvoz sta v mesecu marcu močno presegle toz Grafika in Metalurgija; le-ta je tudi razen v Titanovem dioksidu in Veflonu veliko večji kot v mesecu februarju.

Izkoriščenost delovnega časa je zadovoljiva, fluktuacija normalna, medtem, ko je produktivnost nižja kot v istem mesecu lanskega leta v Titanovem dioksidu zaradi remonta peči in okvare mlina ter v Kemiji Celje.

TOZD	proizv. plan	prodaja plan	izvoz plan	uvoz plan	izvoz k. plan	uvoz k. plan	produktivnost
METALURGIJA	95,4	89,5	64,4	237,2	102,0	226,8	+ 4,9
KEMIJA CELJE	85,3	65,1	-	89,3	-	78,9	- 8,7
KEMIJA MOZIRJE	99,8	57,3	-	48,0	-	19,0	+ 52,3
T102	77,8	49,0	53,7	41,7	159,3	15,6	- 37,1
GRAFIKA	99,0	95,8	2,5	179,7	2,5	81,9	+ 6,8
VEFLON	121,7	121,7	-	41,3	-	41,3	+ 41,5

Interna kontrola

Delovanje nadzora v organizacijah združenega dela je v zadnjih letih dobilo pri nas večji družbeni pomen. S tem mislim predvsem na ustavne in zakonske obveznosti, da organizacije združenega dela organizirajo notranji samoupravni nadzor. Njegova učinkovitost je zlasti pogojena z delovanjem strokovne službe za notranji nadzor poslovanja.

V ta namen je bil v naši delovni organizaciji z njeno reorganizacijo organiziran znotraj prejšnje plansko-analitske službe oddelek za interno kontrolo. Njegova naloga je, da analizira, ali so naloge, stanja in kakršnekoli aktivnosti v delovni organizaciji v skladu s tistim, kar bi želeli ali morali, ter po možnosti dati strokovno oceno k nadziranemu pojavu ali stanju. Kriterij, s katerim se presoja nek pojav ali stanje v delovni organizaciji, je vnaprej določena vsebina, ki jo določajo predpisi, notranji samoupravni akti, organizacijski predpisi in sklepi samoupravnih organov.

Vloga oddelka interne kontrole je torej v tem, da deluje preventivno ter na ta način onemogoča nastajanje možnosti za nastanek nepravilnosti v poslovanju. Vedno se bo težilo za tem, da se nepravilnosti najprej onemogočijo, če se že pojavijo, pa se morajo odkriti in odpraviti. Interna kontrola ne išče napak samo z namenom, da bi presojala nepravilnosti, ampak tudi zato, da bi omogočila nove rešitve in izboljšala položaj v smislu pravil in poslovne uspešnosti. Oddelek bo nudil strokovno pomoč zlasti organu samoupravne delavske kontrole, delavskemu svetu in poslovodnemu organu pri preprečevanju in odpravljanju nepravilnosti. Deloval bo čim bolj v smislu poslovne vzgoje, da se zagotavlja pravilno izvrševanje in uporaba predpisov, uspešnosti poslovanja, zaščita družbenega premoženja in zaščita dolžnosti in pravic delavcev.

Oddelek interne kontrole bo opravljal svoje delo sistematično in neprestano. To pomeni, da delavci tega oddelka niso pobiralci občasnih in v ožjih krogih aktualnih zadev, ki so mnogokrat le izraz zavisti, špekulacije in izrazite subjektivnosti drugih delavcev.

Delovanje nadzora bo opravljeno po določeni fazah dela, ki so naslednje:

- pobuda za začetek presojanja nepravilnosti
- zbiranje in obdelovanje podatkov
- opredelitev problema
- predlog za odpravo nepravilnosti

Sistematično in nenehno delo oddelka za interno kontrolo terja izdelavo in sprejem letnega programa nalog. Za sestavo vsebine letnih programov služijo pobude delavcev, samoupravnih in poslovodnih organov ter strokovnih (nadaljevanje na 13. strani)

Pag

Umag

Bliža se čas, ko se bomo morali odločiti, kje letos preživeti letni dopust. Ob tem se sprašujemo kakšne bodo cene, koliko bomo dobili regresa in koliko bo regresiran dopustniški dan, z ozirom na povprečni osebni dohodek na družinskega člana.

Letošnje najete kapacitete v obmorskih krajih in zdraviliščih so približno v istem obsegu kot lansko leto. Nekajletno povprečje potreb za organizirano letovanje v Cinkarni je pokazalo, da obseg najetih kapacitet vključno z na-

šim počitniškim domom in prikolicami, v glavnem zadovoljuje želje in potrebe, oziroma povpraševanje cinkarnarjev. Ta obseg je odvisen tudi od finančnih sredstev, s katerimi razpolagamo.

Glede na veliko zanimanje za Rab smo tam povečali število najetih kapacitet. Odpadel pa je Primošten zaradi velike oddaljenosti in samo delne zasedenosti v lanski sezoni.

Na voljo imamo naslednje kapacitete:

Kraj	število sob	število ležišč	število nočitev	cena penziona	hrana
Logarska dolina	10	20	-		dom Izletnika
Umag	4	10	62	490,00	še ni znana cena hrane
Rab	3	8	72	480,00	restavracija Paviljon
Rab	3	8	62	480,00	restavracija III. Padova
Pag	5	12	62	460,00	restavracija III. Padova na razpolago kuhinja hotel Bellevue

Razne variante za plačilo letovanja otrok (pomožno ležišče, otrok spi s starši) bodo ob končni prijavi definirane in jih bodo uporabniki plačali po pogodbi za posamezen kraj.

Počitniške prikolicе

Prikolice imamo postavljene v naslednjih krajih:

Stella Maris	4 prikolicе
Medulin	3 prikolicе
Rab - Banjol	4 prikolicе

Medveja
Novalja na Pagu

4 prikolicе
2 prikolicе

Preventivni pregledi

Jeseni bi v zdraviliščih Rogaška Slatina in Radenci organizirali tridnevne sistemske preglede, če bo zadostno zanimanje zanje. Ti pregledi zajemajo naslednje zdravstvene storitve:

V Rogaški Slatini - dva pregleda: laboratorijske storitve: SR, KS, holesterol, kompl. urin, sečna kislina; Preiskave: EKG, RKS, slike pljuč in srca, peroralno slikanje žolča; Po potrebi se opravljajo še naslednje preiskave: gastroskopija, holecistografija, irigografija, RTG želodca in kompletne laboratorijske preiskave; Odpustno pismo. Cena zdravstvenih storitev znaša 1.920,00 din.

V Radencih - Klinični pregled; Laboratorijske preiskave; Kontrola telesne teže in ugotavljanje idealne telesne teže; EKG v mirovanju; Po potrebi ali želji Rtg in cikloergometrijski test. Cena zdravstvenih storitev znaša 2.540,00 din.

Vsak delavec, ki bo pregledan, bo plačal storitve po regresni lestvici, ki bo določena za preventivno zdravljenje. Število prijavljenih pa bo omejeno glede na razpoložljiva sredstva in sicer 60.000,00 din. Vsi zainteresirani se lahko o potrebi takega pregleda posvetujejo z zdravnikom in se najkasneje do

Radenci

Medveja

Podčetrtek
Atomske toplice

20.5.1982 prijavit v družbenem standardu.

Preventivno zdravljenje

Za delavce Cinkarne, ki so potrebni

klimatskega zdravljenja in jih predlaga obratna ambulanta Cinkarne, tudi letos organiziramo zdravljenje v Logarski dolini, ob morju in v naslednjih zdraviliških krajih:

Kraj	štev. ležišč	cena	od - do
Čateške toplice	20	870,00	1.7. - 31.7. hotel Čateške toplice
Atomske toplice	20	739,40	4.7. - 23.8. hotel Atomske toplice
Rogaška Slatina	10	820,00	1.7. - 10.8. Slovenski dom
Radenci	10	889,10	1.7. - 31.8. hotel Radin

Število najetih kapacitet je v okviru razpoložljivih sredstev za preventivno zdravljenje - 450.000,00 din in v okviru potreb in povpraševanja po tem načinu zdravljenja.

Vsi tisti, ki so deležni regresa za preventivno zdravljenje, ne morejo tega uporabljati še enkrat za letovanje ob morju.

Pogoji regresiranja

Do dodatnega regresa bodo upravičeni tisti delavci in po njih zavarovani svojci, ki bodo uporabljali s strani Cinkarne organizirane počitniške kapacitete in dom v Logarski dolini.

Regresno lestvico bomo objavili v Informatorju, ki jo bo potrdil odbor za kadrovske in splošne zadeve.

Brezplačno letovanje krvodajalcev

Do brezplačnega letovanja v lastnem počitniškem domu in v najetih počitni-

ških kapacitetah ob morju so upravičeni krvodajalci, ki so darovali kri vsaj 15 krat ob izpolnjenem številu, in ob vsakem zaključenem 5 kratnem nadaljnjem darovanju krvi. V primeru, da je krvodajalec predlagan za preventivno zdravljenje, se mu priznava 100 % povprečna višina regresa oskrbnega dne ob morju, za razliko do višine oskrbnega dne v zdravilišču pa je upravičen do regresa po regresni lestvici za preventivno zdravljenje.

Na predlog sindikata

Do brezplačnega letnega oddiha v najetih ali lastnih počitniških kapacitetah za 10 dni so upravičeni delavci, ki so v DO najmanj 10 let, so zaslužni delavci, disciplinirani, šibkega zdravja ali po predlogu komisije kako drugače izpolnjujejo pogoje.

Predloge pripravi OOS v sodelovanju z odgovornimi v tozdu in DSSS, odo-

brava jih odbor za kadrovske - splošne zadeve.

Otroška kolonija

Kakor vsako leto bomo tudi letos omogočili otrokom, katerih starši ne uporabljajo počitniških kapacitet preko delovne organizacije, letovanje v Baški. Žal nam doslej še niso posredovali cene za letovanje.

Sredstva za organizirano otroško kolonijo se odobravajo za največ 10 dni. Razliko do polne cene stroškov otroške kolonije plačajo starši.

Prijave

Vse razpoložljive kapacitete (razen preventivnega zdravljenja) smo razdelili na tozde, tako kakor lansko leto, glede na število zaposlenih delavcev v tozdi in DSSS.

Prijave za prikolice bodo sprejemale osnovne organizacije sindikata v vsakem tozdu in DSSS od 4.5. do 12.5.1982.

Prijave za najete kapacitete bo zbiral služba družbenega standarda po naslednjem razporedu in razdelitvi dekad.

V torek, dne 4.5.1982

DSSS od 6.00 do 8.00 ure
Metalurgija od 8.00 do 10.00 ure
Vzdrževanje od 10.00 do 12.00 ure
TiO₂ od 12.00 do 14.00 ure

V sredo, dne 5.5.1982

Kemija C. in Mozirje 6.00 do 8.00 ure
Grafika in Energetika 8.00 do 10.00u.
Veflon in Transport 10.00 do 12.00u.

Rab

Možnost letovanja tudi od 20.6. do 1.7. in od 1.9. do 11.9.1982

3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	DSSS	Vzdr.	Metal.
avgust	Kem. M	Vzdr.	Metal.
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JULIJ	Transp.	TIO 2	Vzdr.
avgust	Grafika	DSSS	DSSS
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	Metal.	Vzdr.	Veflon
avgust	TIO 2	Grafika	Vzdr.
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	DSSS	Metal.	DSSS
avgust	Metal.	Kem. C	TIO 2
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	Vzdr.	Kem. C	Energie.
avgust	Kem. C	Transp.	Metal.
RAB-BANJOL			
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	TIO 2	DSSS	TIO 2
avgust	Vzdr.	Energ.	Metal.
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	Grafika	Metal.	DSSS
avgust	DSSS	Metal.	Veflon
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	TIO 2	Vzdr.	Metal.
avgust	Transp.	Metal.	Vzdr.
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	Kem. C	Grafika	Vzdr.
avgust	Vzdr.	DSSS	Grafika
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	Kem. C	DSSS	Kem. C
avgust	Grafika	TIO 2	TIO 2
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	Vzdr.	Vzdr.	Transp.
avgust	DSSS	Metal.	DSSS
UMAG			
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
JULIJ	DSSS	Kem. C	Grafika
avgust	Vzdr.	Transp.	DSSS
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	Metal.	Kem. M	DSSS
avgust	TIO 2	TIO 2	Transp.
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
julij	Vzdr.	Vzdr.	Metal.
avgust	DSSS	Grafika	Kem. C

Razdelitev po tozidih

V primeru nezasedenih ležišč ene tozid, bodo lahko le-ta uporabljali delavci druge tozid. Prijave za te se bodo zbirale od 10.5.1982 dalje.

Prioriteto pri vpisovanju imajo tisti delavci, ki niso najetih kapacitet izrabili v lanskem letu.

Vsem prijavljenim za letovanje in preventivno zdravljenje bo 15. 6. 1982 odbila akontacija v višini 1.000,00 din po ležišču.

Prosimo upoštevajte razpored prijav!
Družbeni standard

- Morje, drago moje morje

Zdravljenje v klubu alkoholikov

Delo kluba je osnovano na principih zdravljenja »ljudi z ljudmi« terapevt - terapevtka in rehabilitirani. Torej že prevzgojeni člani kluba skušajo vplivati na posameznika, ki je šele na začetku dolge poti, ki jo imenujemo vrnitev nekdanjega alkoholika v ustvarjalno življenje. Če so ti rehabilitirani člani neredni, površni, sebični, pasivni itd., če se obnašajo kot »suhi« alkoholiki, se kaj lahko zgodi, da terapevt privede novega člana samo do stopnje zdravega »jedra« nerednih in pasivnih članov, ki često tudi recidivirajo. To pa ni rehabilitacija, temveč nazadovanje in zaščita suhih alkoholikov med dvema obdobjema popivanja. Za alkoholika je to usodno, ker se na ta način ne bo nikoli za vselej rešil odvisnosti, družina pa se znajde v brezizhodni situaciji. Zdravljeni alkoholik mora biti torej v klubu vedno aktiven in sicer več let.

V klub se dejansko vključi samo tisti, ki je vedno aktivno prisoten. En sam izostanek bi lahko do neke mere nadomestil, če bi gledal filmske posnetke prejšnjega sestanka.

Vendar na sestanku kluba tudi sam sodeluje, česar pri gledanju filma ne more.

Ivan Podlessek

Analiza razvojnih možnosti dolgoročnega razvoja

Piše: Dani Podpečan
(nadaljevanje s prejšnje številke)

PREDLOG MOŽNEGA PERSPEKTIVNEGA RAZVOJA BAZNE KEMIJE IN METALURGIJE

Naša nova usmeritev na zaokroževanje tehnoloških, ekoloških, surovinskih in drugih krogov predvideva povratek na bazno proizvodnjo.

Tako predvidevamo v prvi fazi izgradnjo novih kapacitet in tovarn:

1. 22.000 t titanovega belila letno,
2. 300.000 t umetnih gnojil letno in 2.000 t kriolita letno,
3. 150.000 ali 300.000 t žveplene kisline letno,
4. Turbogeneratorji za izkoriščanje pare žvepljenih kislin in za proizvodnjo el. energije in tehnološke pare.

5. Objekti ekološkega programa z ozirom na prve štiri naložbe:

Nadviševanje pregrade odlagališča sadre Bukovžlak, izgradnja odlagališča sadre »za travnikom«, dvofazna nevtralizacija, filtracija in sušenje mavca, koncentracija odpadne žveplene kisline,

6. 7.000 t letno cinka (sovlaganje v SR Makedonijo).

V drugi fazi pa predvidevamo izgradnjo:

7. 30.000 t elektrolitnega cinka letno,
8. 5.000 t natrijevega hidrosulfita letno,

9. Dodatni ekološki objekti:

Proizvodnja gradbenih elementov, peletizacija piritnih ogorkov, manjkajoče čistilne naprave in infrastruktura, zajemanje ogljikovega dioksida pri nevtralizaciji in proizvodnja tržnega proizvoda,

10. Ostala sovlaganja za zagotovitev surovin (pirit, aluminij itd.).

Pri grobem ocenjevanju bistvenih problemov in možnosti dolgoročnega okvira Cinkarne ugotovljamo, da nam povratek na bazno industrijo zagotavlja surovinsko osnovo in pogoje za razvoj predelave. Tako se nam tradicionalen poslovni predmet ne menja, saj ostane mo pri proizvodnji pigmentov, žveplene kisline, cinka in proizvodov za gradbeništvo. Proizvodnjo umetnih gnojil, natrijevega hidrosulfita smo v preteklem obdobju v Cinkarni že imeli. Ekološke naložbe prav tako. Novi proizvodi so le kriolit, proizvodnja električne energije, peletizacija in ogljikov dioksid, ki pa nastanejo kot stranski produkti.

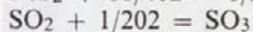
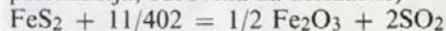
Utemeljitev analize

Razvidne so tudi vse tehnološke, ekološke in energetske zaokrožitve in odpadkov (ostankov proizvodnje) praktično ni.

»Srce« tehnoloških krogov je **žveplena kislina**» (H_2SO_4):

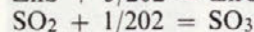
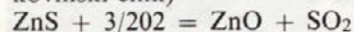
- obstoječa KKČ (kontaktna kislina Čret):

a) piritna linija - (piriti, piritni ogorki, peletizacija, surovina za železarne)

(linijo je možno rekonstruirati za potre-

be praženja cinkovih koncentratov, ki jih v elektrolizi z uporabo lastne el. energije iz žveplene kisline pretvorimo v kovinski cink)

(nadaljevanje prihodnjic)

PREDLAGAJ NEKAJ KORISTNEGA KORISTIL BOŠ SEBI KORISTIL BOŠ TEMELJNI ORGANIZACIJI KORISTIL BOŠ CINKARNI PRI SVOJEM DELU:

išči prihranek v materialu in energiji

išči prihranek v krajšem izdelovalnem času

išči pocenitev proizvoda

išči boljše kvaliteto proizvodov

išči boljši izkoristek strojev

išči boljše delovne razmere - zmanjšanje fiz. napora

išči boljše tehnično, delovno in požarno varnost

išči in najdi boljše organizacijo dela

NAJDI NEKAJ KORISTNEGA

predlagaš lahko drugačen način dela

predlagaš lahko spremembe na delovnem mestu, obratu,

temeljni organizaciji ali drugi temeljni organizaciji

VSAK TVOJ PREDLOG, KI BO SMISELN, KORISTEN IN
UPORABEN
V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI, BO NAGRAJEN S
1000 DIN.

Če bo predlog realiziran, bo nagrajen v skladu s samoupravnim sporazumom o inventivni dejavnosti. Predlog pošlji analitiku inovacij

Informacije in pomoč ti lahko nudijo:

Komisija za inventivno dejavnost v TOZD

Društvo DIATI

Analitik inovacij

Gospodarski položaj je danes v svetu in pri nas zelo težak. Težka je nabava materiala, surovin, rezervnih delov, uvoz, izvoz, kar velja tudi za Cinkarno.

Koristni predlogi predstavljajo pot k izboljšanju.

Komisija za inventivno dejavnost CINKARNE CELJE

Pred nami so odgovorne naloge

Na občnem zboru konference osnovnih organizacij sindikata Cinkarne, ki je bila v torek, 6. aprila 1982 so delegati ocenili uresničitev programskih nalog, ki so jih sprejeli na lanskoletni konferenci. Izvolili so nove organe konference ter sprejeli program in finančni načrt za letošnje leto. Udeležba je bila zelo velika, saj je bilo na občnem zboru navzočih 94 odstotkov vabljenih delegatov.

Dosedanji predsednik izvršnega odbora konference Janko Rebov je v imenu predsedstva poročal o delu in vlogi sindikata v minulem obdobju in pri tem poudaril, da mora vsaka osnovna organizacija sindikata v čim večji meri samostojno uresničevati svojo vlogo, istočasno pa moramo doseči čim večjo čvrstost v sindikatu znotraj delovne organizacije. Le tako se bo sindikat na najustreznejši način in učinkovito vključeval v sprejemanje vseh samoupravnih odločitev in razreševal vprašanja, ki jih delavci obravnavajo.

Pri obravnavanju gospodarske problematike je pohvalil dosežene rezultate poslovanja v preteklem letu, istočasno pa je opozoril na težave, ki nas letos spremljajo zaradi zaostrenih gospodarskih razmer.

Ko je spregovoril o vzrokih in potrebi po novi organiziranosti delovne organizacije, se je dotaknil škodljivega preraščanja tozdov preko svojih okvirov v preteklosti kar se je negativno odražalo pri uresničevanju naših skupnih ciljev, in škodljivih reakcij posameznikov pri snovanju nove organiziranosti. Nova organiziranost že kaže večjo usklajenost pri delovanju posameznih služb in tozdov.

Tovariš Rebov je nadalje opozoril, da je treba intenzivno delati pri oblikovanju novega sistema nagrajevanja, pri tem pa odpraviti prevelike razlike v štartni osnovi med enakovrednimi deli in nalogami. V novi analitski oceni vidimo bolj pravično in stvarno ocenjena dela in naloge, ne glede kje se pojavljajo in kdo jih opravlja. Posebno pozornost bo potrebno posvetiti delovnim pogojem, ki so ponekod v naši delovni organizaciji zelo težki pa tudi različni.

Na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite smo sicer dobro organizirani, več pa bomo morali storiti pri krepitvi zavesti slehernega delavca, da je dolžan varovati družbeno premoženje in krepiti dobre medsebojne odnose, nadalje pri utrjevanju delovne discipline in zaostritvi odnosov do izpolnjevanja delovnih obveznosti. Premalo pa smo pozorni do uspehov, ki jih posamezniki dosegajo na delovnem

Delegati poslušajo poročilo o delu sindikata v Cinkarni

Poslovili smo se od sodelavcev

V mesecu aprilu je zaradi boleznih odšel v pokoj Franc JELEN star 45 let. V Cinkarni se je zaposlil 1974. leta kot težaški delavec v tozdu Titanov dioksid. Težaška dela je opravljal dve leti nato pa je bil 1976. leta premeščen v tozd Grafiko, kjer je opravljal dela strojnika.

Pred prihodom v Cinkarno je delal v tujini, in sicer v kemični industriji, kar je veliko pripomoglo, da je danes, še sorazmerno mlad, invalidsko upokojen.

Rojen je bil v Žetalah, kjer tudi živi in je do nedavnega bil aktiven gasilec v krajevni skupnosti. V družbenopolitičnih organizacijah in v samoupravnih organih ni sodeloval. Povedal je, da je kljub temu bil o vsem pravočasno obveščen in zadovoljen z delom, s prehrano in drugimi ugodnostmi, ki mu jih je nudila naša delovna organizacija.

Iz njegovega razgovora smo razbrali, da se je od sodelavcev težko poslovil, saj se zaveda, da bi lahko še veliko prispeval za boljši jutri. »Rajši bi delal, kot da tako bolan odhajam v pokoj«, je povedal tovariš Jelen ob koncu pogovora.

Zato mu ob slovesu zaželimo samo eno - zdravje.

V marcu letos smo se poslovili od dolgoletnega sodelavca Antona Stvarnika.

Rojen je bil 2. februarja 1925 v Košnici. V Cinkarni je bil zaposlen od 1956. leta. Najprej se je zaposlil v Topilnici in tam delal kot kurjač do konca njenega obratovanja 1970. leta. Povedal je, da

področju, pri izpopolnjevanju in izobraževanju, pri športu in nenazadnje pri družbenopolitičnem delu.

Konferenca sindikata je stalno poudarjala potrebo po večji inventivni dejavnosti le-ta je v sedanjem gospodarskem trenutku vedno bolj potrebna, v preteklem letu pa je bila pobudnik in organizator društva DIATI.

Ko je govoril o športu in rekreativni dejavnosti, je poudaril da smo na področju množičnosti in aktivnosti dosegli lepe uspehe.

Delegati so v svojih razpravah opozorili na določene pomanjkljivosti: kasnitev izgradnje novih proizvodnih objektov, počasno uresničevanje proizvodnje v novi valjarni, neupoštevanje tehnološke discipline pri delu, vinjenost na delovnem mestu.

je, čeprav kot kurjač, v tistih časih težko dobil zaposlitev. Spominja se, da so včasih veliko več delali, disciplina je bila drugačna, bolj ostra. »Tudi zaradi plač se nismo tako pritoževali, pa čeprav smo delali v zelo težkih pogojih in večkrat tudi udarniško«, je povedal tovariš Stvarnik.

Ko je bila topilnica ukinjena je bil premeščen v Cinkovo belilo; od 1973. leta do danes pa je kot delovni invalid delal v skladišču pri tovarišu Jugu. V družbenopolitičnih organizacijah ni sodeloval. Povedal je, da se je v letih, ko je bil zaposlen v Cinkarni, zgodilo marsikaj hudega pa tudi dobrega. Letovanja preko naše delovne organizacije ni izrabljajal. Ves prosti čas je posvetil koščku zemlje, ki jo ima v Zadobrovi. Naj omenimo še to, da je bil tovariš Stvarnik v partizanih in to od 1944. do 1946. leta v Dalmaciji in zato ve, kaj je delati in ustvarjati v svobodni državi. Kajti njemu, o tem je prepričan marsikdo, delo veliko pomeni. Po naravi je skromen, tih, delaven in potrpežljiv. Te njegove lastnosti nam je potrdil naš socialni oddelek v kadrovske službi.

Na koncu pogovora je sodelavcem pri nadaljnjem delu zaželel veliko medsebojnega razumevanja, kajti le tako bodo lahko dobro ustvarjali.

Mi pa mu želimo še veliko zdravih let, da bo lahko pridno, tako kot je navajen, delal na svoji zemlji še vrsto let.

Irena Tirnanič

(NADALJEVANJE S 7. STRANI)

služb. Vsebinska je seveda odvisna od zaznavnih slabosti, ki so ali bi lahko bile navzoče pri posameznem področju dela. Program se lahko med letom še dopolnjuje z novo problematiko, za katero se smatra, da je potrebna presoja. Upoštevati je potrebno, da se je ta oddelek v tem trenutku šele organiziral in da bo lahko pristopil k izdelavi takšnega programa v drugi polovici letošnjega leta.

Postopek dela interne kontrole ni zakonsko urejen, zato ga moramo urediti sami upoštevajoč prakso. V ta namen bo potrebno izdelati metodologijo

interne kontrole to je interni predpis, s katerim je določen postopek dela in metode, ki se jih poslužujemo.

Če želimo biti vedno bolj učinkoviti in dosledni v poslovanju, potem se moramo zavedati, da brez splošne podpore pri kontroli ne more biti pričakovanih uspehov. Vlogo interne kontrole moramo gledati predvsem z vidika njenega preventivnega učinkovanja, da bi bile vse nadaljne odločitve in aktivnosti pravilnejše. Na interno kontrolo moramo gledati kot na potrebno in koristno stvar. Da pa bo to postala, bo morala upravičiti svoj obstoj s svojim delom, ki mora biti stvarno, načrtno in razumno.

Dušan Jereb

Darujmo kri - rešujemo življenja

Že vrsto let je v naši delovni organizaciji dvakrat letno organizirana krvodajalska akcija. Za aktivnosti pri razvijanju solidarnosti med ljudmi na področju krvodajalstva, je delovna organizacija prejela že številna priznanja.

Skromna pozornost za ta človekoljubna dejanja so priznanja tudi posameznikom.

Vedno več je nesreč, bolezni, ko prizadeti potrebuje kri. In prav je, da je vse več tistih, ki pomagajo sočloveku, ki se v težkih trenutkih bori za življenje. To humano dejanje vrača vero v človeka, v solidarnost in občutek dobrote. Darovati kri in rešiti življenje je največ, kar lahko človek stori človeku dobrega.

V mesecu januarju je občinski odbor Rdečega križa slovesno podelil priznanja tistim krvodajalcem, ki so v letu 1980 in v letu 1981 darovali kri 5, 10, 20, in 25 krat. V letu 1980 so kri darovali:

5 krat - krvodajalci - odlikovanci

Ivan Hrovatič, Franjo Ilič, Hajrudin Jukič, Peter Kuljanski, Jelka Kuzman, Leopold Pavič, Božo Pernek, Stjepan Premužič, Viktor Pulko in Cveto Trobiš.

10 krat - krvodajalci - odlikovanci

Milan Gorenšek, Dušan Jagodič, Edi Kocbek, Jože Kranjc, Danijel Levar, Alojz Misijski, Terezija Rabuzin, Anton Strsoglavac, Stane Špiljak, Ludvik Trnovšek, Franc Vidovič, Radenko Vukovič in Cveto Zdolšek.

15 krat krvodajalci - odlikovanci

Dušan Jagodič, Maks Potecin, Borislava Repas in Konrad Šalomon.

20 krat krvodajalci - odlikovanci

Bojan Horvat, Franjo Kontrec, Vili Kos, Alojz Podgrajšek, Ivan Veranič in Ivanka Vidovič.

Letna konferenca gasilcev

Člani gasilskega društva so se zbrali na letni konferenci, ki so se je udeležili tudi predstavniki sosednjih gasilskih društev iz Štor, EMA, Metke, Teharja, Gaberja in Ljubečne. Občinsko gasilsko zvezo je zastopal Emil Žlender, Zavod za požarno varnost Vinko Mejač, Varnostno službo Franc Glušič in Center za izobraževanje Zlatko Šentjurc.

Po poročilih predstavnikov upravne odbora, poveljstva operative in nadzornega odbora se je razvila živahna razprava. Poudarek je bil na strokovnem izobraževanju, na strokovni izmenjavi med sosednjimi društvi, tesnejšem sodelovanju s sosednimi društvi, predvsem industrijskimi in poklicno brigado Celje. Ugotovili so, da so ti stiki nujno

potrebni, predvsem zaradi operativne dejavnosti, in spoznavanja z različno tehnično opremo.

Člani so zelo kritično razpravljali o prostorih za požarno varnostne namene. Prostori, ki jih imamo, so pretesni, nimajo sanitarij, umivalnice, skladišča za lahkovnetljive tekočine oziroma za gorivo in mazivo, stolpa za sušenje cevi in društvene sobe, kjer bi se lahko zbirali na sestankih ali teoretičnih vajah. Članom je nerazumljivo, da se problem, nakazan že več let, ne premakne z mrtve točke. Problem je tudi s prevoznimi sredstvi, saj nujno potrebujemo orodni voz in servisno vozilo.

Na konferenci so ugotovili, da je operativna dejavnost potekala dobro. Ugotovili so, da se po lanskem temeljittem pregledu požarne varnosti preventivna izboljšuje. Kritične točke smo začeli odpravljati, seveda se z nekaterimi še srečujemo, prepričani pa smo, da jih bomo vsi skupaj odpravili.

Člani so tudi ugotovili, da društvo premalo pozornosti posveča požarnemu varstvu v tozdu Kemija Mozirje. Nujno je potrebno urediti delo gasilske desetine v tem tozdu in stalno požarno varnost.

Predstavniki zveze, zavoda in društev so se pohvalno izrazili o delu našega društva. Predstavniki občinske zveze je izročil plaketo zveze ob 110-letnici obstoja celjskega gasilstva. Podelil je gasilska odlikovanja Jožetu Ljubiču, Ivanu Špegliču in Slavku Vervegi. Hkrati je podelil tudi značke za dolgoletno delo v gasilstvu trem članom za 30 let, trem članom za 20 let in štirim članom za 10.letno delo v gasilski organizaciji. Vsem iskreno čestitamo.

Na konferenci so sprejeli plan dela ter finančni plan za leto 1982. V njem je določeno, da moramo vso skrb posvetiti strokovni vzgoji, zbiranju novih članov, preventivi in počastitvi 45-letnice obstoja društva. Ob koncu so izrazili željo, da bi vodstvo društva čim tesneje sodelovali z organi upravljanja, družbeno političnimi organizacijami in vodstvom delovne organizacije.

Stanko Leskovšek

Delo radioamaterjev

Radijska zveza je najhitrejši način komuniciranja med ljudmi, predvsem na večjih razdaljah. Osnovne prednosti radijske zveze so večja hitrost prenašanja informacij, premagovanje vseh naravnih preprek, možnosti dela v neugodnih vremenskih razmerah in amaterskih pogojih. Radijska zveza ima zato zelo široko uporabnost tako za komunikacijo, kot v radio difuziji, za vodenje letal, izstrelkov itd.

V komercialni difuziji in radioamaterstvu poznamo tri osnovne načine komuniciranja: prenos zvoka, govora, glasbe - telefonija, prenos s pomočjo Morzejevega koda in prenos slike. Pri svojem delu uporabljamo radioamaterji vse tri oblike komuniciranja. S pomočjo telefonije se sporazumevajo na manjših razdaljah, z Morzejevo abecedo pa v radijskih zvezah na večjih razdaljah, v medkontinentalnih zvezah in v zvezah preko mereoritov ter satelitov.

Amaterji eksperimentirajo in komunicirajo na različnih frekvencah. Najbolj razširjeno je delovanje na kratkovalovnih frekvencah 3,5, 7, 14, 21, 28 MHz.

Lastnost kratkih valov je, da se leti odbijajo od ionosfere, ter tako omogočajo radijske zveze okoli zemlje. Pri nas je precej razširjeno delovanje na UKV valovih. UKV valovi se ne odbijajo od ionizirane sfere, ampak od trdnih delcev, meteoritov, lune itd., ter tako omogočajo zveze z refleksijo ali pa zveze s pomočjo amaterskih satelitov.

V novejšem času vse več radioamaterjev eksperimentira in gradi sprejemo-oddajne postaje za I O GHz - področje centimetrskih radijskih valov. Njihova lastnost je, da se širijo samo premočrtno, zato morata imeti amaterja antene v kvazioptični vidljivosti.

Med amaterji je razširjeno tudi komuniciranje s pomočjo teleprinterja in s prenosom slike oz. amaterske televizije. Radioamaterji se ukvarjajo z gradnjo elektronskih sklopov, primopredajnih postaj, z gradnjo ostalih elementov elektronike in z gradnjo ter konstruiranjem anten in antenskih sistemov. Na tem področju dosegajo amaterji lepe uspehe. Veliko inovacij s področja radio zvez in anten je delo amaterjev.

Pomembna dejavnost radioamaterjev je tudi odkrivanje skritih radijskih postaj tako imenovanja amaterska radiogoniometrija («lov na lisico»). S pomočjo posebnega sprejemnika («puška») lovijo in iščejo skrite radijske oddajnike, ki v določenih časovnih presledkih oddajajo svoj znak. To je zanimiva dejavnost predvsem za mlade ljudi, saj združuje tek v naravi s spoznavanjem osnov radiotehnike.

V zadnjem času se je pri nas razširilo delovanje z ročnimi radijskimi postajami, ki oddajajo na frekvenci 27 MHz. To niso amaterske radijske postaje, saj jo lahko ima vsak državljan. Zanje ni potrebno opraviti izpita pri zvezi radioamaterjev in lastnik takšne postaje ni član radio kluba. Zakonsko je omejena samo moč (5W), vrsta antene, ki mora biti krožno polarizirana. Zveze med lastniki teh postaj vzpostavljajo lahko samo znotraj meja naše države. To je le na kratko opisana dejavnost radioamaterjev, katerih pomen pa prav gotovo ni majhen.

Amater-vezist vzpostavlja zveze z radioa-

materji vsega sveta in se tako seznanja z delovanjem postaj, širi svoje znanje o radijskih valovih ter hkrati sklepa prijateljstva z ljudmi po vsem svetu. Radioamater-konstruktor se ukvarja z gradnjo elektronskih sklopov in pri tem spozna skrivnosti elektrike in elektronike, s tem pa širi tudi svoje tehnično znanje.

Radioamater-goniometrist odkriva skrite

radijske oddajnike in se pri svojem delu seznanja z zakoni širjenja radijskih valov.

Svojo pomembno vlogo v našem sistemu SLO in DS so radioamaterji dokazali v primeru naravnih katastrof, saj so bile prve in edine zveze s prizadetim območjem vzpostavljene prav preko radioamaterjev.

V. V.

Uspešno delo društva ljudske tehnike

V petek, 19. marca 1982 je v prostorih doma JNA potekal 22. redni letni občni zbor društva, ki se ga je udeležilo 105 delegatov posameznih krožkov in 10 vabljenih gostov.

V uvodni besedi je predsednik društva Emil Krivec pozdravil vse navzoče ter spregovoril nekaj besed o delu društva v preteklem letu.

Delo društva je potekalo po programu, sprejetem na 21. rednem občnem zboru ter v skladu s smernicami Občinske zveze za tehnično kulturo in Zveze ljudskih tehnik SFRJ in je bilo uspešno.

Po uvodni besedi je predsednik Krivec prosil delegate, da za nemoteno in ustvarjalno delo občnega zbora izvolijo delovno predsedstvo, ki je vodilo občni zbor.

V delovno predsedstvo so bili predlagani in izvoljeni delegati Naraks Jože - kot predsednik, Marin Mija in tov. Koštomaj Drago - kot člana.

Sledilo je poročilo predsednika društva, ki je podal strnjen oris celotnega dela društva in delno tudi posameznih krožkov.

Društvo se je s svojimi krožki aktivno vključevalo v reševanje tehnične in tehnološke problematike na ravni naše delovne organizacije in izven. Delo članov po krožkih je v glavnem timsko (skupinsko), področje dela pa izredno raznovrstno, od izdelave načrtov, elaboratov, kompletne izdelave in postavitve novih delovnih naprav, do reševanja problemov ekologije, fotografiranje ter zbiranje razne dokumentacije, ki bo služila delovni organizaciji pri nadaljnjem delu itd.

Krožki našega društva (merilni, strojni, elektro, kemični, grafični, metalurški) so v letu 1981 opravili nekatera večja dela, kot so rekonstrukcija gorilnikov za TOZD TiO₂, izdelava črpalk, strojnih elementov za Opekarno Ljubljana, prekucnikov za Aero, EMCO filter, elektromontaža Junker peči v valjarni, strelvodne napeljave, izdelava razdelilca pri plinifikaciji NIRO atomizerja, izdelava prototipskih kemolit plošč in drugo. Razveseljivo je amater-

ske delo v neproduktivnih krožkih, zlasti foto in radio krožku ter njihovo vključevanje v sistem SLO in družbeno samozaščito.

Tovariš Krivec nadalje ugotavlja, da se izboljšuje opremljenost krožkov s stroji, laboratorijsko opremo ter strokovno literaturo. Še vedno pa ni zadovoljiva aktivnost na področju inovacijske dejavnosti, možnosti se letos odpirajo v morebitnem sodelovanju z novo ustanovljenim društvom DIATI.

Pred. društva je povedal, da so bile v letu 1981 organizirane nekatere strokovne ekskurzije in ogledi, med njimi sejem elektronike, TAM Maribor, papirnica Radeče, Dana Mirna na Dol, strokovna ekskurzija v Sovjetsko zvezo.

Sledila so razna poročila in sicer finančno poročilo za leto 1981, poročilo gospodarja in poročilo nadzornega odbora. Tudi ta poročila - finančno poročilo in poročilo gospodarja je podal blagajnik društva, poročilo nadzornega odbora pa tov. Horvat, so pokazala, da je bilo delo našega društva uspešno, saj je le-to imelo bruto prihodka za 6.457.705,40 din to je 120,3 % realizacije plana, ter ostanek dohodka 2.101.622,25 din. Porabljena sredstva so bila minimalna, prav tako ni bila preokračena družbena resolucija SRS za leto 1981 pri nekaterih izdatkih SSP.

Na zahtevo nekaterih delegatov glede delovanja avtošole, je predsednik povedal, da se delo avtošole ukinja zaradi zaostrenih ukrepov, saj bi morali za nemoteno in normalno delo avtošole redno zaposliti najmanj 3 instruktore in nabaviti nova vozila za varno vožnjo, saj so stara že izrabljena in za poučevanje nesposobna. Avto krožek kot tak pa mora seveda še nadalje obstojati in delati naprej na ostalih področjih, to je organiziranje tekmovanj, relijev in drugo.

Po pregledu dejavnosti društva in posameznih krožkov so delegati poslušali predlog programa dela za leto 1982, ki ga je podal tajnik društva. Ta program je zbir programov, ki so jih krožki sprejemali na svojih občnih zboreh in so obširneje zastavljeni kot v preteklem

letu ter bodo za realizacijo zahtevali od vseh članov odborov krožkov ter izvršilnega odbora še več aktivnosti ter ustvarjalnega dela in tudi boljše organiziranost kot doslej. Program dela društva za leto 1982 zajema naslednje naloge:

1. realizacija programov dela krožkov sprejetih na občnih zborih
2. spodbujanje članstva LT in članov kolektiva za predlaganje inovacij in racionalizacij ter s koristnimi predlogi izboljšati produktivnost
3. stalno spodbujanje članov društva in delavcev kolektiva za hitrejšo razvijanje tehnične kulture, znanosti in uvajanje znanstvenih pridobitev v našo proizvodnjo
4. aktivno vključevanje vseh članov LT pri odklanjanju tehničnih napak v proizvodnji, odpravljanje napak in zastojev na postrojenjih, izboljšanje produktivnosti ter gospodarjenju z družbenimi sredstvi
5. povezovati krožke pri skupnih akcijah društva, sodelovati pri akcijah občinskega, republiškega in zveznega značaja.
6. organizirati splošna strokovna in poljudna znanstvena predavanja s predvajanjem filmov
7. organizirati dve društveni strokovni ekskurziji in več ekskurzij po posameznih krožkih
8. informiranje članov LTCC o delu društva preko glasila »Cinkarnar«
9. aktivno vključevati člane specializiranih krožkov v odbore SLO, družbeno samozaščito in civilno zaščito.
10. pripraviti popravke društvenega cenika
11. nabaviti osnovna sredstva za potrebe krožkov.

Za realizacijo tako zastavljenega programa dela so potrebna tudi precejšnja finančna sredstva, ki jih člani ustvarjajo z delom po krožkih.

Realizacija finančnega načrta je osnova za slabše ali boljše delo društva, kot celote ter vsakega posameznega krožka.

Podan predlog finančnega načrta za leto 1982 je za 10,4 % večji od ustvarjenega v preteklem letu, ki je znašal din 6.457.705,40 in znaša za leto 1982 din 7.130.400,00.

Tako realiziran finančni načrt zagotavlja možnost izvedbe vseh programov dela po krožkih in programov društva v celoti.

Delegati so po kratki razpravi potrdili predlagane delovne načrte društva za leto 1982 ter tako zagotovili, da bo naše delo tudi v tekočem letu 1982 tako plodno, kot je bilo preteklo leto.

Predsednik delovnega predstvenstva je po sprejetju delovnih načrtov pozval vse prisotne delegate, da vsak v svojem okolju (krožku) dela tako, da bodo vsi

načrti realizirani in s pridobivanjem novih članov še preseženi.

Z realizacijo delovnih načrtov bomo najlepše pokazali našo voljo pomagati v stabilizacijskih naporih naše delovne organizacije in družbe kot celote.

Brigadirska akcija v Cinkarni

Bila je sobota, deževalo je, čeprav bi bili vsi bolj veseli sonca. Kar mrazilo nas je pred gasilskim domom v Cinkarni. A nas ni dolgo. Zagledali smo kolo mladih s prapori in zastavami na čelu, ki se niso zmenili za dežne kaplje, ki so neusmiljeno padale. Prihajalo je okoli 130 brigadirjev in s sabo so prinesli celo pesem, smeh in delovno voljo, ki so jo okrepili s prvim brigadirskim »z d r a v o«.

Ta pozdrav je 10. aprila letos v Cinkarni tako zadonel, da me je stisnilo pri srcu in najraje bi tudi sama stopila v njihove vrste. Čistilna akcija je potekala na naslednjih področjih:

1. Titanov dioksid, Vzdrževanje
2. Področje KKČ
3. Nova valjarna, Transport
4. New Jersey
5. Grafika IV, V, Transport
6. Grafika - plošče
7. Modri baker, Litopon. AZO I, stara uprava
8. Marketing, OOB, skladišče
9. Veflon, odpad

Razdeljeni v skupine, so s pesmijo začeli delati. Kako prijetno jim je bilo prisluhniti in med malico z njimi pokramljati.

Zoran MARKOVIČ, vodja centra za MDA pri predsedstvu mladine v Celju mi je povedal, da je to prva akcija v zadnjih letih. Zanj so se odločili zato, ker je bil 1. april dan brigadirjev. V počastitev tega dneva pa so izvedli večjo čistilno akcijo. Brigadirji so bili zbrani iz celjske občine. Priprave za to akcijo pa so trajale mesec dni.

Na tej čistilni akciji so bili prisotni tudi veterani.

To so bili: Karel Pekovšek iz slovenskih Konjic, Danica Rihter iz Kosaz, Melita Jezernik iz Pečovnika, Cvetka

Z realizacijo delovnih načrtov bomo zagotovili našim članom možnosti ustvarjalnega, kreativnega in rekreativnega dela v smislu našega gesla »TEHNIKA LJUDSTVU«.

Darinka Smeh

Mlade brigadirje so obiskali tudi brigadirji - veterani

Pavlinc iz Polzele, Danica Frece iz Celja, Ivica Košec iz Žalca, Štefan Matko iz Braslovč. Vsak izmed njih mi je povedal dosti zanimivih stvari. Vsi so sodelovali v I. celjski delovni brigadi Brčko - Banoviči, na progi, ki se je gradila 1946 leta. Povedali so mi, da so bili pogoji slabi, spali so na prostem ali v nenaseljenih hišah. Oblek ni bilo. Dobili so samo vojaške čevlje od organizacij UNRA.

Delalo se je v treh izmenah, celo ponoči. Kljub naporom pa je bilo življenje v brigadi prijetno, polno dogodkov. Igrali so igre, skeče, imeli so tudi pevski zbor, izdajali so stenčas (brigadirski časopis). Takrat je bilo v brigadi 60 % brigadirjk, norme pa so bile postavljene za brigadirje. Zaradi tega so organizirali trojke, da so dosegli normo. Delavnik je bil dolg 12 ur in marsikdaj so ponoči na skrivaj zapustili taborišče in odšli na delovišče, da bi brigada preseгла normo. In res. Proga Brčko - Banoviči je bila zgrajena 14 dni pred rokom, se pravi 14. novembra 1946. Zaključek so jim pripravili v Brčkem. Bil je poln presenečenj. Najprej topel sprejem, kulturni

Največ dela so imeli brigadirji za skladiščem Titanovega dioksida

Odpadni material so brigadirji sortirali po vrsteh

Po delu se je prilegla malica program. Le kaj bi naštevala, sedaj se njihovega občutja in radosti ne da opisati. Kaj znoj, kaj žalji, kaj neprespane noči! To je le delček proti občutju, da so prispevali k razvoju naše povojne domovine. In res, bili so eni izmed prvih in

srečna sem ter ponosna, da sem pokramljala z njimi.

Moram napisati tudi to, da je nekdo izmed njih ponovil Titove besede, ki so velike kot vedno: JUNAKOM BORBE NAJ SLEDIJO JUNAKI DELA. Res je, da ima današnja brigada streho nad glavo, res je, da imajo obleko, dobro hrano in delajo v eni izmeni. Imajo pa tudi žuljave dlani in oznojena telesa. In ravno tako občutijo, kot so veterani občutili leta 1946. tudi njih veže prijateljstvo in življenjska izkušnja in menim, da kdor poizkusi brigadirsko življenje, ga nikoli ne pozabi.

Čistilna akcija je bila pri kraju, skupine so se zopet zbirale pred gasilskim domom. Bili so nasmejani, pa čeprav so celo dopoldne pridno delali v slabem vremenu. Mislim, da naslednji dan ni bilo cinkarnarja, ki ne bi opazil, da je stopil v lepšo, bolj čisto delovno organizacijo.

Tudi podpredsednik KPO, tov. Slapnik je bil mnenja, da takšne akcije krepijo prijateljske vezi. toplo se je zahvalil vsem sodelujočim in mislim, da gre zahvala tudi cinkarniškim brigadirjem, ki so bili pobudniki za to akcijo.

Iz zbora je zadonel še zadnji pozdrav brigadirjev, nato pa se je kolona odpravila v halo Golovec, kjer jih je čakalo kosilo, proslava in pa seveda brigadirski ples.

Irena Kroflič

Cinkarnarjeva pošta

Praznovanje dneva žena

Že v informativju je bilo najavljeno, da bo letošnja proslava dneva žena malo bolj pestra, bogatejša. Malo sem se zamislila ob tej odločitvi »Aktiva žena« v naši delovni organizaciji. Vsi nemalo občutimo stabilizacijsko stanje, ki nas spremlja na vseh koncih.

Verjetno smo tudi me delovne žene že dokaj prispevale k izboljšanju življenjskih pogojev, kot na primer v zdravstvu, za kar smo se že nekaj let odpovedovale malo bolj burnemu praznovanju.

Zelo razveseljiv je bil pristop k razstavi ročnih del naših pridnih žensk, kar dokazuje tudi strokovna ocena le-teh.

Vendar pa me je malo presenetil članek »Ples rač« - osebno sem bila tudi jaz za krajši čas v bolniškem staležu, pa tako nisem bila deležna niti male pozornosti za 8. marec s strani delovne organizacije.

Moje mnenje je, da bi se ob takih priložnostih lahko vodila evidenca o opravičeni odsotnosti, in bi namesto zakuske vstevši še stroške glasbe itd. dobile prizadete delavke majhno nadomestilo v kakšni drugi obliki.

Tako bi tudi me odsotne tovarišice lahko očitale, da so se na naš račun veselili drugi.

Prisotnost na proslavi tako odprtega tipa bi lahko vodile naše poverjenice po tozdih, saj že tako malo čutimo podporo in skrb na delovnih mestih, ko je beseda enakopravnost le še na papirju. Zapostavljene smo še večkrat ob delu, pri odločanju in tudi plačilu po delu. To lahko potrdim sama, ko takorekoč delam v proizvodnji in umazanem cinkarniškem okolju.

Le kar naj se poveselejo tiste račke, ki se znajdejo, saj takšnih je še več na drugih področjih, če pa je tu vprašanje obnašanja, bi lahko o tem še dosti več napisali.

Dostojnost je slika človekove miselnosti, ki pa ob takšnih priložnostih kaj rada prestopi bregove kot narasla reka, ki se sicer ponižno pretaka po svoji vsakdanji in dolgočasni strugi.

Matilda Renčelj

Anton Kolendi v slovo

Pomlad je začela prebujati naravo. Vse je na novo zaživelo, se prebudilo. V to prebujajočo življenje pa je boleče udarila novica, da je po dolgotrajni bolezni v Beogradu prenehalo biti plemenito srce našega zunanega sodelavca tovariša **Antona Kolende**.

Vsaka smrt svojca, prijatelja, sodelavca, prinaša svojevrstno bolečino, mnogokrat tudi novo spoznanje o vrednotah človeka, ki nas je zapustil. Poleg vrednot, ki jih je tov. Anton Kolenda izžareval med dolgoletnim sodelovanjem, nam je med boleznijo odkril tudi to, kako živeti, ko si zapisan smrti in kako ostati dostojanstven, ko ti pojemajo življenjske moči. Kako upati in hkrati čakati na konec trpljenja.

Njegovo osebnost so odlikovale najčistejše človekove vrednote: tovarištvo in nesebičnost pri našem uvajanju v grafično proizvodnjo, ljubezen do stroke in pripravljenost nuditi pomoč vsem, ki so jo potrebovali.

S sedemenajstimi leti je pričel z delom in bil vseskozi priznan strokovnjak in pobudnik uvajanja izboljšav in novih tehnoloških dosežkov. Tako smo ga prvič srečali pred dvanajstimi leti v Beograjskem grafičnem zavodu vsega zagnanega in pripravljenega nuditi pomoč našim komaj osvojenim proizvodom. Bil je strokovnjak za ofsetne plošče in ofsetni tisk. Naše proizvode je objektivno ocenjeval in njegove pripombe ter predlogi so nam prihranili marsikatero stranpot in nevšečnost.

V kasnejšem sodelovanju nam je pomagal s svojo organizacijsko sposobnostjo osvojiti še tržišče v Srbiji in to v času, ko smo pri prodaji naših proizvodov imeli močno konkurenco tujih proizvajalcev.

Zaradi zahrbtna bolezni je že pred dvema letoma odšel v invalidski pokoj. Njegovo zdravje in počutje pa se je slabšalo kljub skrbni zdravniški negi in vsestranski negi njegove soproge Jovanke.

V dvainpetdesetem letu starosti je dne 29.3.1982 preminil in nas za vedno zapustil. Pokopan je na Topčiderskem pokopališču v Beogradu.

Tovariša Antona Kolende se bomo vedno spominjali kot dobrega in zvestega sodelavca.

Slava njegovemu spominu!

Dani Podpečan

PREGLED FAKTORJEV, KI VPLIVAJO NA OBRAČUN OD -

Vrednost točke za izračun osnovne vrednosti del je 1,38 din.

STROŠKOVNO MESTO	Faktor variab. dela	Povp. fakt. točk za norme	Povp. fak. za uspeš. dela	Skupni faktor
DSSS				3,35 (povpr.)
0100 Poslovodni organ DO	3,35			3,35
0101 Služba za var. pri delu	3,35			3,35
0102 Služba kakovosti	3,35			3,35
0103 Posebna finančna sl.	3,35			3,35
0104 Kadrovska služba	3,35			3,35
0105 Pravno sam. služba	3,35			3,35
0106 Splošna služba	3,35			3,35
0107 Družbeni štandard	3,35			3,35
0108 Računovodska služba	3,35			3,35
0109 Sl. za plan. anal. in inter. k.	3,35			3,35
0110 Služba organ. poslovanja	3,35			3,35
0111 Služba za AOP	3,35			3,35
0112 Razvojna služba	3,35			3,35
0113 Investicijska služba	3,35			3,35
0114 Marketing	3,35			3,40
TOZD METALURGIJA				(povpr.)
0215 Skupne službe TOZD	3,40			3,40
0216 Keramika	2,60	0,85		3,45
0217 Sušilnica ferosulfata	3,38			3,38
0218 Žveplova kislina PIK	3,37			3,37
0219 Žveplova kislina KKČ	3,38			3,38
0220 Pražarna ferosulfata	3,40			3,40
0221 Žveplova kis. iz ferosul.	3,38			3,38
0222 Cinkov prah	3,39			3,39
0223 Sekundarni cink	3,37			3,37
0224 Rondele in čašice	3,40			3,40
0225 Žičarna	3,40			3,40
0226 Žlebarna	3,40			3,40
0227 Valjarna	3,42			3,42
0228 Nova valjarna	3,42			3,42
0229 Žveplova kislina S				3,35
TOZD KEMIJA CELJE				(povpr.)
0330 Skupne službe TOZD	3,35			3,35
0331 Barvila	3,35			3,35
0333 Litopon	3,31	0,04		3,35
0334 Cinkovo belilo	3,35			3,35
0335 Modri baker	3,23	0,12		3,35
0336 Rastni substrati	3,35			3,35
0338 Mase za gradbeništvo	3,35			3,35
TOZD KEMIJA MOZIRJE				(povpr.)
0441 Skupne službe TOZD	3,25			3,25
0442 Barve in premazi	3,09	0,38		3,47
0443 Barviti - juboflor	3,15	0,20		3,35
TOZD GRAFIKA				(povpr.)
0545 Skupne službe TOZD	3,35			3,35
0546 Tiskarna	3,35			3,35
0547 Tiskarske plošče	3,35			3,35
0548 Preparati za grafiko	3,35			3,35
0549 Tiskarske barve	3,35			3,35
0550 Veziva in organoli	3,35			3,35
TOZD VZDRŽEVANJE				(povpr.)
0654 Skupne službe TOZD	3,35			3,35
0655 Operat. vzdr. opreme za TIO	3,35			3,35
0656 Operat. vzdr. opr. za meš.	3,35			3,35
0657 Op. vzd. opr. za kem. gr. vef.	3,35			3,35
0658 Centralne stroj. del.	3,35			3,35
0659 Centralne elek. in ARM d.	3,35			3,35
0660 Vzdr. teh. obj. in zaš. sr.	3,33	0,02		3,35
0661 Skladišča	3,35			3,35
TOZD TRANSPORT IN SKLADIŠČA				(povpr.)
0775 Skupne službe TOZD	3,35			3,35
0776 Notranji žel. transport	3,35			3,35
0777 Notr. tr. z vil. in del. st.	2,89	0,46		3,35
0778 Skladišča	2,85	0,50		3,35
0779 Zunanji cestni transp.	2,89	0,46		3,35
0780 Vzdrž. transportnih voz.	3,35			3,35
0781 Osebnih avtomobil	3,20	0,15		3,35
TOZD ENERGETIKA				(povpr.)
0862 Skupne službe TOZD	3,35			3,35
0863 Para za kurilno olje	3,35			3,35
0865 Voda	3,35			3,35
0866 Plin	3,35			3,35
0867 Komprimiran zrak	3,35			3,35
0868 Električna energija	3,35			3,35
TOZD TITANOV DIOKSID				(povpr.)
0991 Skupne službe TOZD	1,77	2,676		3,35
0996 Nevtralizacija	1,77	2,676		3,35
0998 Končna obdelava	1,77	2,676		3,35
0999 Osnovna proizvodnja	1,77	2,676		3,35
TOZD VEFLON				(povpr.)
1069 Skupne službe TOZD	3,61			3,61
1070 Elementi za agres. med.	2,57	1,19		3,76
1071 Galvana	2,98	0,80		3,78
1072 Predelava PTFE	3,01	0,77		3,78
1073 Pred. gume in umet. mat.	3,06	0,71		3,77

Kadrovske novice

VSTOPI V MESECU MARCU

DSSS: Splošna služba - prvi vratar, pripravnik »VU«, razvojna služba - pripravnik »S«, investicijska služba - tehnični evidentičar. METALURGIJA: Cinkov prah - pakovalec in posnemovalec, Žica - dva pomočnika livarja, Valjarna - dva četrti valjača, Keramika - skupinovodja izdelovalec zmesi. KEMIJA CELJE: Litopon - dva opravljalca filtrov in mešalnih naprav, KEMIJA MOZIRJE: skupne službe - tehnični vzdrževalec. GRAFIKA: Preparati - drugi izdelovalec preparatov. VZDRŽEVANJE: Vzdrževanje tehnične opreme in zaščitnih sredstev - drugi zidar, pripravnik »S«, Gradbeni - tretji zidar, Vzdrževanje opreme za metalurgijo - en delavec, Strojni - tretji mazač, Vzdrževanje opreme za titanov dioksid - tretji ključavničar, dva tretja preoblikovalca UM.

IZSTOPI V MESECU MARCU

Mirko Kapetanovič, Litopon, opravljalca filtrov in mešalnih naprav, Hamdija Dizdarevič, Litopon, opravljalca filtrov in mešalnih naprav, Viktor Lamot, Operativno vzdrževanje opreme za Kemijo, Grafiko, Veflon, prvi ključavničar, Avgust Štabus, Energetika, drugi delavec v plinarni, Željko Špoljarac, Centralne strojne delavnice, drugi ključavničar, Stipe Italo, Cinkovo belilo, pomočnik kurjača v cinkovem belilu, Rudi Ločočnik, Valjarna, IV. valjač, Stjepan Hrženjak, Valjarna, četrti valjač, Tome Markovski, Rastni substrati, opravljalca filtrov in mešalnih naprav, Sande Mitev, Sušilnica ferosulfata, pripravljalec vode, Ibro Redžič, Litopon, opravljalca filtrov in mešalnih naprav v kemijski proizvodnji, Zdravko Šnajder, Strojni oddelek, II. preoblikovalec umetnih mas, Ibrašim Čakar, Sekundarna proizvodnja, pomočnik kurjača livarja, Kristo Karpič, Litopon, opravljalca naprav za mehansko obdelavo, Slobodan Lakič, Gradbeni oddelek, III. mizar, Adolf Sivka, Valjarna, IV. valjač, Milomir Ašamin, Osnovna proizvodnja, delavec na klarifikaciji.

V pokoj so odšli:

Jože Gačnik, Barvila, opravljalca naprav za mehansko obdelavo, delovna doba v Cinkarni 14 let 5 mesecev, Franc Jelen, Veziva in organoli, izdelovalec fleksa, delovna doba v Cinkarni 7 let 10 mesecev.

Umrli je:

Milan Žafran, Pražarna ferosulfata, kislinar, delovna doba v Cinkarni 26 let 6 mesecev.

Herletova pozimi

Večer je že, ko potrkamo pri Plesnikovih. Jerca in Ivan se nas razveselita kot vedno, kadar pridemo v Logarsko. Celjski alpinisti imamo tu že od nekdaj svoj drugi dom. Pri Jerci se ustavljamo ob petkih, ko odhajamo v hribe in ob nedeljah, ko se utrujeni vračamo. Ljudje, ki so tesno povezani z gorami, imajo vedno mnogo skupnega. Jerca že od rojstva živi v vznožju gora, mi pa zahajamo vanje ob koncu tedna, da se očistimo vse umazanije vsakdanjega civililitiranega življenja. Gore, posebno še za nas najlepše Savinjske nad Logarsko dolino, so tiste, ki nas družijo. Zato tudi mi Jerco imenujemo »naša Jerca«, ona pa nas »moji fantje«. Popijemo kavo, poslušamo še vremensko napoved ob koncu dnevnika in že moramo iz tople kuhinje v mrzlo zimsko noč. »Nasvidenje, vidimo se čez dva dni«.

Noč je jasna in svetla, sneg prijetno škriplje pod nogami. Štirje smo. Čajz, ki pleza že deseto leto, Juš, ki je dobro spoznal že daljno Himalajo, najmlajši, a vendar zelo nadarjeni Bojč in jaz, niti več rosnó mlad, niti z daljšimi alpinističnimi izkušnjami. Vzpenjamo se proti Klemenči Jami in težki nahrbtniki nas pritiskajo k tlom. Čajz je tiho in težko diha. Že nekaj dni se ga prijemlje bolezen. Tolaži se, da bo bolje, ko se bo razgibal in preznojil. Pred dobrim tednom smo nazadnje hodili tu, ko smo na Jami čakali novo leto. Takrat je deževalo, močna odjuga je pobrala skoraj ves sneg v dolini. Zdaj pa je sneg zmrznjen tako, da se ne udara. Na Jami Čajza že močno tresse. Odločili smo se, da bo tu prespal in se zjutraj vrnil v dolino, Torej bomo trije v eni navezi. To pomeni za polovico daljši čas plezanja.

Poslovimo se od Čajza in nadaljujemo proti bivaku pod severno steno Ojstrice. Vso

pot jo imamo pred seboj kot na dlani. Bolj ko se ji približujemo, mogočnejša je. V enem samem zamahu se dviguje petsto metrov visoko. To je naš cilj. Herletova smer v severni steni Ojstrice. Prvenstveni vzpon sta že med okupacijo leta 1942 opravila Solčavana Franc Herle in Frana Vršnik in je pomenil enega največjih dosežkov predvojnih slovenskih plezalnih generacij. Zdaj je to ena najbolj znanih smeri v Savinjskih Alpah in je doživela že mnogo ponovitev. Le zimске še ne. Leta 1957 sta poskušala Ljubljanačana Dular in Zupan. Vzpon se je za oba tragično končal. Iz vršnega dela sta padla preko previsov tristo metrov globoko. Nato dolgo ni nihče poskušal. Zadnja leta pa so si zimski vzpon postavljale za cilj najboljše naveze, zlasti celjske. A ni bilo sreče. Zaradi slabega vremena ali pa neustreznih snežnih razmer. Tudi sam sem bil lansko zimo s prijateljskima že pod steno. Toda po večurnem gaženju globokega snega do bivaka, kamor smo prišli šele v zgodnjih jutranjih urah, utrujeni in neprespani nismo bili več sposobni za vzpon.

Bolj ko se bližamo steni, tesneje nam je v duši. Tega si nočemo priznati, zbijamo neslane šale in se jim po sili smejemo. Vsak zase tuhta, kakšna je stena. Pred tednom smo jo gledali, kako je do polovice deževalo, v gornjem delu pa snežilo. Razmere niso idealne.

V bivaku so že štirje Mariborčani. Toplo je in čaj je kuhan. Pojemo nekaj konzerv, pripravimo opremo v nahrbtnike. Zavlečemo se pod odeje in skušamo zaspati. Sam ne morem, tudi prijatelja se kar naprej obračata. Tako je vedno pred težkim vzponom.

Njarazličnejše misli mi rojijo po glavi. Kaj me je sploh privleklo pod to mogočno steno? Ojstrica mi že od nekdaj pomeni več kot samo običajno goro. Lahko bi rekel, da sem prav čustveno navezan nanjo. Bila je prva prava gora v mojem življenju. Na njenem vrhu sem stal pred petindvajsetimi leti, ko me je oče, sam navdušen planinec, kot osemletnega mulca prvič vzela s sabo v višje hribe. Do tedaj sem trgal podplate po Škofjeloškem hribovju. Šmarni gori in drugih nižjih vzpetinah okoli Ljubljane. Kako sem bil ponosen na mali nahrbtnik, ki mi ga je oče sam sešil in nove, prave hribovske čevlje, ki so mi resda bili preveliki za nekaj števil (fant hitro raste, novih čevljev pa se ne more kupovati vsako leto!) Takrat na Ojstrici sem se zapisal goram. Tudi ko me je pred leti življenje zaneslo v Celje in Cinkarno, sem takoj našel stik z njeno Planinsko sekcijo in s cinkarniški planinci pridno obiral markirane poti po gorah. Po zaslugi te sekcije sem se izšolal za planinskega vodnika in stopil tudi na najvišji vrh Evrope - Montblanc. Morda me je prav to pred tremi leti pripeljalo tudi v alpinistično šolo. Pridno sem hodil na predavanja in vaje v plezalnem vrtcu, ker me je zanimalo vse, kar je bilo v zvezi z gorami, čeprav nisem imel nobenih alpinističnih ambicij. Nekoč nam je danes že pokojni Ciril Debeljak - Cic predvajal svoj film, posnet v Herletovi smeri. Film se mi je, morda rudi zaradi mojega posebnega odnosa do Ojstrice, močno vtisnil v zavest. Edini

cilj v alpinizmu mi je postal, usposobiti se v plezanju toliko, da bi zmozel vzpon po Herletovi smeri. To mi je uspelo kot pripravniku naslednje poletje. Cilj je bil dosežem. Ni še bilo dolgo tega, ko sem bil v sebi prepričan, da bo to dovolj. Pa ni bilo. Na vrsti so bile nove stene in nove smeri. In tako se zdaj v tej zimski noči premetavam po pogradu v bivaku.

Jutro je mrzlo in jasno. Skromen zajtrk, navezovanje derez in že hitimo po zmrznjenem snegu pod vstop. Do police, kjer se desno odcepi Ogrinova smer, se ne navežemo. Sneg je trd, plezanje po konicah derez s cepinom v eni in lednim kladivom v drugi roki je pravi užitek. Pod previsnim pragom se prične zares. Navežemo se. Juš, ki je najbolj izkušen, bo plezal prvi. Izpod snega izkoplje klin, vpne vanj vrvi in se poskuša potegniti čez previs. Ne gre. Vpne lestvico, vendar ga težak nahrbtnik preveč vleče ven. Prepusti mi ga in nato s pomočjo cepina, ki ga nad sabo zabije v trd sneg, zmoro teško mesto. Sam imam z dvema nahrbtnikoma veliko težav, toda pomaga mi poteg vrvi. Tudi Bojč je kmalu za nama. Nato plezanje po zmrznjenem snegu, ki je debelo prilepljen na skale ni težko vse do votlin, ki se vlečejo dve vrvi dolžini proti desni navzgor. Tu je na skali požled. Najtežje je prehod iz prve votline, ki ga Juš zmoro s pomočjo dveh klinov. Napredujemo počasi in ko pridemo do velike votline sredi stene, se že mrači. Za osem raztežajev vrvi, ki jih poleti v suhi skali, s plezalniki in brez nahrbtnika zmoroš v dveh urah, smo potrebovali ves dan. Votlina je tako globoka, da je na koncu kopna. Hotel A kategorije. Pripravimo se na bivač, kuhamo čaj in meditiramo. Vse je šlo gladko, bivač bo udoben in smo zato dobre volje. Čakamo še popolni lunin mrk, ki je napovedan za noč. Škoda, da iz severne stene ne vidimo lune. Ob osmih se stemni, nas pa tudi že premaga spanec.

Zjutraj kar ne morem verjeti, da sem na svojem prvem zimskem bivaku v steni lahko udobno ležal in spal celih deset ur. En raztežaj nas loči od vrha »prižnice« in začetka slovite Herletove prečke. Težak je in treba je nekajkrat sneti rokavice. Pričenjajo se znani zimske užitek. Zanohta se mi, da mi od bolečin postane slabo in se komaj obdržim na nogah. Preklinjam skozi stisnjene zobe in se tolažim da se bo ponovilo samo še enkrat ali dvakrat, potem pa se bodo roke navadile.

Slavko Cankar
(nadaljevanje prihodnjič)

Cinkarnar

«CINKARNAR» izdaja Cinkarna Celje, metalurško kemična industrija, Celje. Naklada 2500 izvodov. Vsi člani organizacije Cinkarna in upokojenci dobivajo glasilo brezplačno. Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Zlatko Šentjur, oblikovanje Marjan Bukovec, lektor Jelka Bombač. Naslov: Uredništvo glasila «Cinkarnar», Cinkarna Celje, Kidričeva 19, telefon: 33-112 interno 236 Tisk: Tiskarna Cinkarna.

Po mnenju sekretariata za informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je glasilo opravičeno davka št. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974.